

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dan praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljanj celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

„Gospodarski dom“ v Cerknem.

Otvoritev in slovesno blagoslovljenje novega „Gospodarskega doma“ v Cerknem dne 25. oktobra t. l. izvršila se je vsestransko sijajno. K temu je kajpada pripomoglo tudi lepo vreme. Bilo je v nedeljo krasno vreme, lep solčen dan, kakoršnih v jesenskem času le malo vžijemo. Da bi ne bil pred nedeljo med tednom dež strašil dan na dan, bi bila udeležba iz oddaljenih krajev še večja, a kaj se hoče, vreme ima v tem času tudi svoje muhe! V nedeljo pa je toraj nastopil krasen dan, kateri je privabil ogromno ljudstva iz celega okraja, kakor tudi iz oddaljenih krajev v Cerkno k izvanredni slavnosti.

Po končanej sveti maši, katera je bila ob 10 uri, zbralo se je ljudstvo v prostorih „Gospodarskega doma“, da so bili vsi prostori do zadnjega kotička napolnjeni. G. dekan je najprvo z asistenco gg. kaplanov blagoslovil stroje v mlekarniških prostorih, na to je g. dekan spregovoril nekaj prav spodbudnih besed. Povdarjal je važnost kmetijske organizacije, priporočal vzajemnost in složnost društvnikom, da naj bi politični prepiri in domače osebnosti ne segale čez prag „Gospodarskega doma“, ampak da se složno oprimo skupnega dela na gospodarskem polju; končujoč z besedami: „in ta „Gospodarski dom“, ki vsakega tako prijazno pozdravlja, kdor pride v našo vas, — ta „Gospodarski dom“ naj bi bil tudi dom miru in sprave, dom složnosti in marljivega dela, da si tako pridobimo tudi Božji blagoslov“.

Nato je sledil slavnostni govor v dvorani „Gospodarskega doma“. Slavnostni govor je govoril g. Ernest Klavžar iz Gorice.

Govornik je v poljudnih besedah razložil veliki pomen „Gospodarskega doma“ v Cerknem, spomnil in zahvalil se različnim osebam, katere so pri-

pomogle, da se je „Gospodarski dom“ sezidal; spomnil se tudi visoke vlade in deželnega odbora, katera sta v ta namen podelila znatne podpore. Naglašal in povdarjal je posebno, naj vlada složnost med Cerkljani na gospodarskem polju, ker le v slogi je moč. „Viribus unitis!“ dejal je govornik, je geslo našega presvitlega cesarja, katero geslo naj prevladuje posebno državljane — kmetovalce, ker le ako bomo složni, bo tudi naš „Gospodarski dom“ imel zagotovljene, krasne vspehe. Z trikratnim „Živio“ na presvitlega cesarja konča govornik, kateremu ljudstvo odgovarja z gromovitim „Živio!“ Čitalniški pevski zbor pa je zapel „Avstrijsko himno“. S tem je bila slavnost v „Gospodarskem domu“ končana. Ob 1. uri popoldne je bil banket v gostilni A. Kobala, katerega so se udeležili poleg odborov domačih društev tudi več drugih gospodov. Po obedu je gosp. I. Lapanja iz Kobarida, kot dež. poslanec in zastopnik „Kat. pol. društva v Kobaridu“, napil napredku našega kmet. društva, katero si je sezidalo tako krasen „Gospodarski dom“, kateri naj prinaša celemu okraju boljše gospodarske odnošaje. Rekel je g. poslanec, da so edino pri naši mlekarni na Goriškem vsi pogoji izpolnjeni, da se naša mlekarnica povzdigne do vzorne mlekarnice, ter da se zaprosi visoka vlada, da otvori pri nas mlekarstvo šolo; da se bodo imeli priliko naši ukažljivi mladeniči izvežbati v mlekarstvu v materinem jeziku; da tako pridemo na Goriškem do dobro izvežbanih mlekarjev, kakoršnih sedaj pogrešamo. — Iz govora g. poslanca smo spoznali, da se živo zanima za gospodarska vprašanja.

G. župan Kosmač napil je zbranim gostom v imenu občine, želeč, da bi se še večkrat skupaj sešla taka družba, katera je nam Cerkljanom naklonjena zaboljšanje našega zadrugištva.

Predsednik kmetijskega društva g. Sedej Anton, napije navzočemu g. mlekarškemu nadzorniku M. Ivančiču iz

Tolmina, kateri je izdelal načrt za „Gospodarski dom“, ter se zanimal in trudil ob času gradbe poslopja. G. Ivančič se je v lepih besedah zahvalil in spodbujal navzoče k nadaljnjemu delu.

G. Klavžar je slikal napredek društvenega in narodnega življenja v Cerknem iz preteklih let, ter napil navzočim uradnikom in slovenskemu uradovanju.

Predsednik kmetijskega društva prečita naslednje do banketa došle brzojavke:

Gorica: Osebo zdržan, kličem tem potom naprednim cerkljanskim kmetovalcem: Živeli! Štrekelj.

Kobarid: Živeli napredni Cerkljani! Slava!

„Kat. pol. društvo v Kobaridu“.

Kobarid: V duhu z Vami! Veleleč se Vašega napredka, Vam kličemo krepki: Slava!

„Kat. izobraž. društvo v Kobaridu“.

Kam nje (p. Černič): Bog blagoslovi zidani spominek dejanskega krščanstva in pričo cerkljanskega napredka! Kosec.

Prečitale so je tudi nekaj došlih pismenih čestitk in izjav, kakor od c. kr. kmetijskega društva v Gorici, „Gospodarske zveze“ v Ljubljani in druge. Sledilo je na to še več napitnic, naglašujoč slogu in edinstvo, kateri sti prvi pogoj zdravemu zadrugištvu, spojeni s treznim in varčnim delom.

Predsednik se zahvali udeležencem, kateri so pripomogli slavnosti do sijajnega vspeha, kakor tudi govornikom za spodbudne besede.

Okoli 5. ure popoldne pričela se je veselica, katero je priredila „Narodna Čitalnica“ ob tej priliki z zelo obširnim vspehom. Tudi pri veselici je bila velika udeležba tako, da je bila dvorana popolnoma natlačena. Izmed pevskih točk naj posebej omenjamo Laharnarjevo „Prijubeli“ in Hubadove „Slovenske narodne pesmi“, katere so občinstvu jako dopa-

dale. Dalje Jenkov dvospev „Na tujih tleh“, katerega se je moralo na željo občinstva ponavljati. Jako dobro pa se je deklamovala veseloigra „Morilca“. Pelo se je še več pesmi natanko po vspehdu, kakor Aljažev „Triglav“, Gerbič „Gondolirjeva pesem“ itd. Med posameznimi točkami pa je pridno udarjal tamburaški zbor, pomnožen z domačim orkestrom. Sledila je igra „Svoji k svojim!“, spisal Vošnjak, pri kateri so se odlikovale posebno Berta, Zora in Mica. Po veselici vnela se je živa, neprisiljena zabava, med katero je pevski zbor zapel še več lepih pesmi, menjajoč se z godbo.

V občo zadovoljnost razšli smo se pozno v noč z zavestjo, da smo danes praznovali pomenljivo slavnost, na katero se bodo še pozni rodovi hvaležno spominjali. „Gospodarski dom“, katerega smo si zgradili, pa naj bo naš pravi zadrugi kmetijski dom, dom, resnega in složnega dela. Naj vlada v njem vsikdar pravi zadrugi duh, kateri naj pripelje do blagostanja in božjega blagoslova. ... k

Vzajemna zavarovalnica goveje živine v Bovcu za bovški sodnijski okraj.

Davno bi vže bil čas poročati o tem novem koristnem društvu, a tudi zdaj gotovo ni prepozno.

Društvena pravila so sestavljena po najnovejših ministerskih odredbah, in kot taka skoraj gotovo jedina zdaj uporabna med Slovenci.

Ker sta g. m. o. t. n. društvena namena dva, namreč 1. odškodovanje društvnikov za poginole govedi in telet v slučajih nujnega klanja in pogina po boleznih ali nesreči in 2. povzdiga živinoreje s predavanji, poučevanji in nagradami, zato sta tudi dva sklada: zavarovalni ali rezervni sklad in izvenzavarovalni sklad, služeci v pokritje stroškov drugega namena in pa v kritje upravnih stroškov društva.

Društvo je začelo delovati začetkom avgusta lanskega leta.

O delovanju društva do 31. decembra 1902. sledeče:

PODLISTEK.

11

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

VIII.

„Čudna reč je zakon,
Pa je imenitna...“
Ant. Hribar.

Molče sta korakala nato Kozmek in Tone navzgor proti selu. Vsak je bil zatopljen v svoje misli. Kozmek poromal je v duhu najbrž naprej v one čase, ko bode živel srečno, sladko življenje z ljubljeno Špelo. — Tone je pa, hudomušno smeje se, mislil na odpustni list v stari skrinji, na lepo škatljico, na črnilo iz saj in na cvetočo — šestdesetletno devico Špelo. Videl je uže naprej, koliko smeha bo, ko se raznese novica o Kozmekovi ženitvi.

Končno dospeta pred nizko, zakajeno kočjo. Kozmek stopi naprej, odrine trhlen jesenov zapah pri durih in oba vstopita. — V koči je bilo v istem prostoru vse: kuhinja, klet, izba in spalnica. Sever je sedel kar brez prošenj in poklonov na staro klop ob ognjišču; Kozmek je pa privlekel v tem iz razpoke v zidu velik rjav ključ ter pričel odpirati skrinjo, v kateri je vže toliko let spal spanje pravičnih imenitni odpustni list. — Hudo je zaječala stara ključavnica, kakor bi ji bilo težko dati od sebe, kar je zaklepala toliko let. Nazadnje se je odprl pokrov in videlo se je v skrinji kup zakrpane obleke, nekoliko perila ne prav nedolžne zunanosti in nekaj druge brezpomembne starine.

Mrak je kar malo pobrodil po skrinji in takoj je prinesel ven nadepolni odpustni list. Veselo ga je razgrnil in dejal Severju:

„Sedaj poglej, bo-li dober ali ne. Na tej strani je šel bel in čist, da — Bog varuj žal besede! — Res, da so ga uže malo oblazile muhe, a kaj bo to! — Kje pa ni muh, povej mi? — Povsod so, tudi na županovem nosu“.

„Še nekaj! — Kje imaš pa škatljo?“

„Hej, ne bodi siten! — Saj ni še sodnji dan“, reče Mrak in privleče iz skrinje pisano škatljico od — „cikorije“.

„Šment, to bo pa res pismo, da malo takih! Lahko ga bo Špela vesela“, vsklikne ironično Sever. „Toda, kje imaš pa pero? — Ali misliš, da bom pisal z nosom?“

Strela iz jasnega so bile te besede Mraku. Obupne misli so mu švigale po glavi. Vže je imel na jeziku usodepolne besede: „Idi se solit Špela, ljubezen, zakon in sreča! Samec sem in ostanem do sodnjega dne“. A za časa se je spomnil, da nosi hlače, da je mož in da mož ne sme obupati nikdar. Ta misel na hlače — ga je potegnila od brezdnega pogube in mu položila na jezik besede:

„Bog in vsi svetniki! — Kje pa pero? — Mislil sem uže, da držim srečo za rep, a sedaj vidim, da sem še daleč od nje. — Svetuj mi, Tone, kaj naj počnem, a tako, da opraviš lahko brez troškov“.

„I no, saj ni prav tako hudo, kakor misliš. Gosje pero dobi, pa sva na konju“.

„Kaj, gosje pero? — No, gos in kokoš, obe sta prilezli iz jajca... Mrak, namiguje ti sreča! — Glej, prav sedaj je zunaj sosedov petelin... Kar za njim, pa izpuli mu pero. V njegovem repu tiči vsa tvoja sreča. — Ti, prijavi mej tem malo čobodre, da se bo lahko pisalo. Tu je lonec, tam voda, saje so povsod“.

Nato se je spustil Mrak na perutih ljubezni kakor blisk za petelinom. Ta je kričel pobegnili na domače dvorišče in se zamešal mej kokoši, misleč, da bo tako zavarovan. A motil se je revež. Mrak je bil podjetnega duha, kakor še nikdar v svojem življenju. In kaj ne bi bil? Saj je ljubezen — vsemogočna. — Bal se ni niti tujega dvorišča, niti jezične sosed, niti kurje armade. Hlastno, kakor volk mej jagnjeta, je planil Kozmek mej kokoši, ki so se s kričanjem in kokodakanjem razpršile na vse strani. A Kozmek je bil hiter. Takoj je vjel za rep najmastnejšo in največjo kokoš, ki je bila opešala na obupnem begu. Predno je vedela kokoš, kako in kaj, ji je uže izpukal Kozmek tri peresa ter jo zopet izpustil. Nesreča je pa hotela, da je prihitela prav v tem stara Štrena v smrtnem strahu in hišno vežo, češ: kaj pač davi moje ljubke putike? — V prvi razburjenosti je mislila, da je pritacala lisica mej drago ji kurjo obitelj; a kaka prevara! Mesto lisice zagleda sosedo Mraka z dušo, telesom in kurjim peresom, moško korakajočega čez dvorišče. Pero je prešibko, da bi moglo povedati, kaj se je tačas godilo v Štrenini duši. — Dragi bralec, pomagaj si sam in spomni se — francoske revolucije. Jaz ti ne morem povedati več, nego da je pograbila Štreno zelena jeza pravičnih. Skočila je, kakor besna, v hišo po lopar in tako obo-rožena zakadila se v ubogega Kozmeka. Ako ne bi se bil ta takoj srečno umaknil, moral bi bil nesti črepinjo v nedrji domov, ker Štrena je mahnila s tako silo, da je lopar kar žvižgal po zraku. A nikar ne misli, dragi bralec, da je smuknilo radi tega Kozmeku srce v hlače. — Ne! — Takoj se je zavedel svojega moštva in naskočil zopet prvotno mesto.

(Dalje pride.)

**Velika zaloga
dalmatinskega vina**

se je odprla v Gorici na voglu
trga Korenj, v ulici Formica h.
št. 1. Prodaja se na debelo. —
Postrežba točna. Priporoča se sl.
občinstvu v mestu in okolici za
mnogobrojni obisk.

Jakob Mačukat.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva,

v Pevmi,
za Sošk. mostom, p. Gorica.
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, ter na novo otvor-
jeno

podružnico
na voglu prišedši od Soškega
mosta proti Gorici v hiši g. Fo-
garja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa
v sodarsko in kolarsko stroko
spadajoča dela, in postrežba z
lesom po najnižji ceni. —

Ne v Ameriko!

V slovenski in hrvaški Istri, v
bližini Trsta, prodaja se ali da v na-
jem ob zelo ugodnih plačilnih pogojih
več lepih posestev z gospodarskimi
poslopiji.

Pojasnenja je dobiti brezplačno
v pisarni g. **dr. Gregorina** v Trstu,
Molino piccolo 7. II.

Šimenc Fric
krčmar

dosedaj v Gosposki
ulici (Via Signori)

preselil se je v
Magistratno ulico št. 9,
(Via Municipio).

Priporoča se za obil-
en obisk.

Anton Kuštrin
Gosposki ulici h. št. 25.

priporoča čistiti daboščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljave prve in
druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba
sv. Cirila in Metoda Moka iz Majdičevega
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Naznanilo preselitve

Naznanjam sl. občinstvu, da
sem preselil svoj zobozdravniški
ateljé s prvim oktobrom v

Corso Giuseppe Verdi 19.
(poprej Vrtne ulice) nasproti ljud-
skemu vrtu in ordinujem od 9.—12.
ure predpoludne in od 2.—5. ure
popoludne.

Med. univ. dr. B. Pikl,
zobozdravnik v Gorici.

**„Centralna“
posojilnica**
v Gorici,
uraduje od 1. avg. naprej
od 8. zj. do 1. pop.

Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska be-
la in črna vina. — Izborna
kuhinja postreže o vsakem
času z okusnimi mrzlimi in
gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pra-
vega ljubljanskega kislega
zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se pri-
poroča sl. občinstvu v mestu
in na deželi.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina
iz vipavskih, furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmernne. Rostrežba poštna.

Kdo
želi odstraniti vinske
napake in bolezni?

Obrne naj se v mirodil-
nico (drogerijo)

A. Mazzolli,
v Gosposki ulici hiš. št. 6,
katera ima bogato zalogo naj-
novejših in kemično čistih
pripomočkov za ozdravljenje
kakoršnihkoli vin.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah
in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno
pri žledenih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine
in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo
velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni
na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico
in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“,
in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Naročuje se
edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40,
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic)
se ne pošilja.

Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h	4 ducat (48 steklenic) K 14.60 h
2 „ (24 „ „ „ 8.— „	5 „ (60 „ „ „ 17.— „
3 „ (36 „ „ „ 11.— „	

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponati-
sniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim vpehom
uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinec, učitelj;
Janko Kišur, kr. nadlogar; Stefan Barčič, župnik; Ilija Manić, opančar; Sofija Vu-
belić, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna
Zagreb,
Markov trg št. 40, poleg cerkve
sv. Marka.

Kapljice sv. Marka.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnic,
v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.

priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih
cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in naj-
bolj priproste **vezilne aparate** (Stickaparate),
katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje)
na vsakem „Singer-jevem“
šivalnem stroju, ter stane tak
aparatsamo 7 K. — Kdortorej
hoče imeti dober in trpežen
šivalni stroj in jako po ceni,
naj si pride ogledat šiv. stroje
novih sistemov, katere jam-
či od 5 do 10 let.

Dalje priporoča najboljše
švicarske žepne ure
po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Rojaki! Ne pozabite naših zavodov.

Zahvala.

Pri groznem požaru, ki je dne 8. avgusta t.
l. uničil velik del trga Bovec na Primorskem, vde-
ležena je bila banka „SLAVIJA“ s mnogimi svojimi
člani. Vse požarne škode dala je ta, po vsi pravici
sloveča banka preceniti v popolno našo zadovoljnost.
Odškodnina se je izplačala pošteno in točno. Pod-
pisani poškodovanci štejemo si v dolžnost, izreči
slavni banki, „SLAVIJA“ za njeno kulanco svojo toplo
zahvalo ter jo priporočati sl. občinstvu.

Bovec, dne 16. oktobra 1903.

Trška občina Bovec št. 196,	Anton Šulin, bovski župan,
Anton Straussgill, „ 343	Leopold Jonko, št. 115/126
Anton Sovdat, „ 369	Ana Černuta „ 186
Martin Abuja, „ 132	Ivan Kavš, „ 208
Ivan Klavora, „ 139	Alojsij Sorč, „ 122
Josip Komac, „ 189	Andrej Kravanja, „ 149
Fani Golob, „ 124	Kristjan Bratina, „
Miha Ivančič, „ 173	Andrej Govešnar, „ 288
Franc Pečenko, „ 329	Eliza Sorč, „ 32
Josip Zornik, „ 324	Lovro Fleiss, „ 304
Helena Pečenko, „ 142	

Udov je bilo 197. Pri govedi je zavarovalni odstotek 1%. Zavarovanje vsakega teleta v slučaju pogina pri telitvi ali pa v prvih 4 tednih se je plačalo 80 v; pri odškodovanju se odbiva od teže teleta 15%, ter se plača po dnevni ceni. Govedij je bilo zavarovanih 318, telet pa 243.

Obratni račun zavarovalnega sklada:
dohodki K 917.09
stroški „ 349.12
ostalo K 567.97

Obratni račun izvenzavarovalnega sklada:

dohodki K 160.50
stroški „ 171.82
primanjkljaj K 11.32

Izkaz imovinskega stanu zavarovalnega sklada: K 399.29.

Izkaz imovinskega stanu izvenzavarovalnega sklada K 40.88.

Računski posnetek zavarovalnega sklada:

imetki: K 579.29
dolgovi: „ 180.—

Računski posnetek izvenzavarovalnega sklada:

imetki: K 114.—
izdatki: „ 73.12

Čisto premoženje društva znaša torej: K 440.17.

V tem času so poginile 3 krave in 2 teleti; odškodnine se je izplačalo 598 K.

Iz teh podatkov se vidi, kakó zelo potrebno je naše društvo! Zgodilo se je, da je poginila jedina krava uboge udove — kakó nbi bi si kupila drugo, ako bi ne bila zavarovana! Čudil se bo morda ta ali oni, kako to, da je toliko nesreč? Gotovo je, da ljudje niso kaj umni živinorejci, da tudi hlevi niso kaj uzorni; mnogo pa je krivo temu tudi to, da smo „na Klanecu“, da imamo prvo zdravniško pomoč še le v — Tolminu. Gorje pač, ako bi ne imeli par izkušenih mož doma! V tem moramo pohvalno omeniti Antona Šulerja iz Bovca, ki se ne straši ne poti ne izgube časa, da le more s svetom ali v dejanju pomagati.

V zdravilni namen si je društvo letos nabavilo tudi precej raznih zdravil.

Nadalje omenjamo, da je število udov letos poskočilo nad 300, objednem pa ne vemo, ali je pripisovati nemarnosti ali drugim činiteljem dejstvo, da ni do zdej v Čez-Soči in na Žagi še nobenega uda. Zganite se vendar vsaj vi, ki veljate med sosed za razumnike, dasi morda v živinorejskem oziru!

Ta in oni pravi, da društvo ne bo vspevalo, ker je preveč nesreč; (letos jih je namreč vže novih 10 ter 733.50 K odškodnine) mi pa pravimo, da društvo izoborno vspeva! Saj pač nima društvo prvotnega namena, nabirati glavnico, ampak ljudem pomagati v nesreči! In to nalogo izvršuje točno! In, ako ne bo zadoščeval 1% zavarovalnine, ga pa povišamo, in ljudstvo ne bo mrmralo, dobro vedoč, da: danes meni, jutri tebi.

Konečno mislimo, da nikakor ni odveč, ako malo podrezamo nekatere kraje in okraje, ki se vedno le zanašajo na deželno zavarovalnico, češ, čemu naj ustanovljamo zdaj, ko začne skoro poslovati deželna!

Ako bi bili mi na Bovškem tudi takó mislili, bi zavarovalnice zdaj ne imeli — 16 oškodovancev pa tudi ne odškodnine, ki so jo dobili tekom enega leta.

Sicer pa pristopijo vže obstoječe zavarovalnice k deželni zavarovalnici kot podružnice in se ne razpustijo. Na delo torej v korist uboze ljudstva!

Dopisi.

S Krasa. — Trgatev vršila se je pri nas na Krasu pri najugodnejšem vremenu. Škoda le, da smo imeli letos kaj malo trgatev. Stare trte nam pridno uničuje trtna uš, novih nasadov z američanko pa imamo še prav malo. Glavni naš pridelek nas je torej letos zapustil. Ščim naj poravnamo razne stroške, katere nam prizadeva obdelovanje naših zemljišč? Ščim naj poplačamo visoke davke in še višje doklade in razne druge družinske stroške, ako ne pridelamo vina in ga ne spravimo v denar? Pred leti dobili smo še precej denara za pšenico. Ali dandanes je cena pšenice tako padla, da je z ozirom na velike stroške, ki so združeni z njenim pridelkom, ne vrže več Kraševcem, da bi jo sejali. Nekateri se nadejajo, da jih reši deželni hipotečni zavod. Nočemo trdit, da ne bi bila ta nova ustanova dobra, ali dobra bode le za jako varčne in delavne posestnike. Oni pa, ki so malomarni in leni, dobili bodo priliko, da s pomočjo

svoje, nego bi se to inače zgodilo. Pa tudi socijalec Kopač, ki kolovratil po nekaterih naših vaseh in kateri ima med svojimi poslušalci največ lenuhov, nas ne bo rešil in naj še tako vpije, kako da kmet hudo trpi, a se gospoda prijetno masti.

Dragi Kraševci! le daleč preč od krivih prerokov, ki imajo le z jezikom Vaš blagor pri srcu. V izglede pa naj vam bodo pridni in varčni kmetovalci, kakor so na priliko naši Ivanjegrajci in Zagrajci, ki se pridno pečajo s trtorejo in ima že skoro vsak nove trtne nasade. Pri vsi slabi letini so omenjeni kmetovalci letos vendar toliko pridelali, da zmerejo najpotrebnejše stroške za svoja opravila. V Komnu imamo sicer potovalnega učitelja in ta tudi v resnici vedno našim ljudem prigrvarja, naj bi pridno sadili ameriške trte, ker ni daleč čas, ko bode trtna uš naše stare trte popolnoma uničila. Pa kaj pomaga to, ko ima pri nas še toliko ljudi za te lepe nauke gluha ušesa. Zato ni čudo, da predejo po sodih pajki mesto da bi jih polnila zlahtna kraška kapljica, ter da ne pridelajo ljudje niti toliko vina, da bi si ga mogli doma kaj privoščiti. Kako žalostno je videti posestnika v vinorodnih krajih, ko mora v krčmi za drag denar vino piti, mesto da bi se krepčal z lastnim pridelkom doma.

Torej le urno na noge, Kraševci! Prirejte si pridno nove trtne nasade. Cepite ameriško v domačo črno trto in pazite da si Kras ohrani svoj slavnostni teran. Objednem pa prekopavajte pridno vaša zemljišča, gnojite jih dobro, da si pridelate poleg terana tudi potrebnega živeža. Naša zemlja je stara, je izrabljena, treba ji je torej pomagati in nadomestiti z gnojem one snovi, katere je izgubila tekom časa. Pri vsem tem pa ne sme priden kmetovalec nikdar pozabiti na Boga. Ako hočemo, da nam bo dobro na tem svetu, držati moramo se vedno starega gesla: „Moli in delaj in božji blagoslov nam gotovo ne izostane“. Preč torej s pohujšljivimi časniki. Preč s socijalnimi preroki, ki nas odvrčajo od zgoraj navedenega gesla. Čitajmo raje poučne kmetijske časopise in druge poštene slovenske liste, ravnajmo se po njihovih navodilih, kajti le tako zadenemo pravo.

Št. Viška gora. — (Župan Matevž je pa res mož kakor se tiče.) — Na rožnvenško nedeljo smo obhajali tukaj porcijunkulo. Blizu 400 faranov obojega spola je prešlo o tej priliki sv. zakramente. — Osmi dan potem je pa naša proslula tele-genca demonstrirala proti porcijunkuli — s plesom. Komaj je končala deseta maša, pihnil je „kapelmajster“ domače „plehbande“ v svoj pihalnik (po domače: klarnet) in začelo se je pretresljivo kruljenje (po domače: gadva) pred cerkvijo in župniščem. — In v čevljevih prostorih se je plesalo do drugega jutra? — Čujte in strmite! — V prostorih našega poštene župana M. P., — vdovca, očeta 4 nedorastlih otročičev, moža, ki ima brata duhovnika. Povabljena je bila gotovo k plesu tudi vdova iz Za... hm... hm... kra... kra... ja... ja...

Druga jutra sta dva ponočnjaška rogovileža (katerih eden ima strica duhovnika, drugi pa očeta ključarja) z ostudnim govorjenjem napadla gospodinj, ki je nesla vodo. Ona jima je radi tega rekla: „ostudneža“. Namesto da bi bila nato mirovala, šla sta za ženo celo v hišo. Tam ju je pa hišni gospodar vsprejel, kakor sta zaslužila, in ju vrhu tega tožil pri sodišču v Cerknem. Tam sta bila spoznana krivima in za enkrat prav milo obsojena v poravnavo stroškov in 24 ur zapora. Najlepše pa še pride. — Vsakdo bi pričakoval, da bo naš skoz in skoz „modri“ župan poredneža posvaril in okregal. Toda ne! — Ne samo, da je imel oba razgrajata celo noč pod svojo „gostoljubno“ streho, ampak jima je še spisal tožbo radi razžaljenja časti proti napadeni ženi in njenemu možu. In sicer je poštenj Matevž to tako-le „pogruntal“, da je postavil v tožbi enega fantalina za tožnika, drugega pa za pričo. Tako je mislil on da bode najbolje. A opekel se je globoko notri do svojih poštenih kostij. G. sodnik je takoj spoznal „rep“ — starega lisjaka in je stopil nanj tako trdo, da je lisjak z zobmi zaškripal in da sta milo „zajamrala“ — lisjakova mladiča. —

O ponočnem miru in redu ne moremo pri nas niti sanjati, ker nam tega ne dopuste „bule n b a j s e r j i“, ki ob vseh urah lajajo, krulijo in vriskajo... C. kr. orožnikom priporočamo, naj pazijo na Goro, ker je tam veliko gnjilega, a je skrito. —

že v klasje, a kruh iz tega zrnja bo — grenek in nevžiten. Nekateri stariši si že sedaj pulijo lase iz glave zaradi razuzdanih otrok, drugi si jih pa bodo pulili, kadar jim dorastejo otroci, katere sedaj pošiljajo v „znano brez nico“.

„Stari pobič“, ti pa le poveljuj v „Soči“ poštene ga Matevža, saj nam daš s tem samo povod k novim fotografijam tega „kampijona“.

„Gorjan stare korenine“.

Politični pregled.

Cesar Franc Jožef

obišče saksonskega kralja Jurija prihodnji teden v Draždanah.

Državni zbor.

Po najnovejših poročilih se državni zbor ne skliče 10. ali 12. novembra, marveč še le 17. ali pa 18. novembra.

Bodoči justični minister.

„Tiroler Tagblatt“ poroča, da postane justični minister predsednik višjega sodišča v Inomestu baron Gall, brat trgovinskega ministra.

Deželni zbor.

V istrskem deželnem zboru je večeraj slovanska manjšina nadaljevala obstrukcijo. Stavila je razne predloge, vprašanja in interpelacije.

Torkova seja kranjskega dež. zbora bila je zopet jako burna. Posl. dr. Krek je ostro napadal dežel. pred. barona Heina ter mu očital kot predsedniku dežel. šolsk. sveta kranjskega, da je pristransko postopal v disciplinarni zadevi proti posl. Jakliču kot učitelja. Kat. narod. posl. so dr. Kreku burno pritrdjevali. Dr. Tavčar pa je barona Heina zagovarjal. Na dr. Krekova očitanja je baron Hein odgovarjal v nemškem jeziku. Na galeriji so vpili, naj se ne dopusti deželnemu predsedniku odgovarjati na slovenske govore v nemškem jeziku. Tudi dr. Šusteršič je stavil do deželnega glavarja vprašanje, kaj misli storiti, da se varuje poslanska imuniteta. Med dr. Šusteršičevim govorom je prišlo med govornikom in med dr. Tavčerjem do burnih prizorov. Dr. Šusteršič je rekel dr. Tavčarju, da je v nedeljo na banketu odvetniškega shoda govoril iz njega šampanjec, ko je dr. Tavčar pri ti priliki govoril nekaj o slogi. V ti seji je stavil posl. Majaron interpelacijo zaradi žalostnih in krivičnih sodnih razmer na Koroškem. Prihodnja seja bode v torek dne 3. novembra.

V sredo se je zopet zbrala komisija štajerskega deželnega zbora, in se posvetovala o volilni reformi. Manjšina brez volilne reforme ni imela dovoliti proračuna. Finančni štajerskega deželnega zbora je imel naklade povišati za pet odstotkov, za odstotek več, kakor je bilo nameravano.

Šlezjski deželni zbor se je izrekel, da se nagodba z Ogrsko sprejme le, ako bo pravična, sicer naj se pa državni polovici gospodarski ločita.

V češkem dež. zboru so Nemci obstruirali tudi v zadnji seji. Deželni maršal je sejo zaključil ter naznanil, da prijavi prihodnjo sejo pismenim potom. Govori se, da se zasedanje češkega dež. zbora zaključil. Nemcem ne bi bilo to po volji.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji.

Dalmatinski namestnik je izdelal zakonski načrt, s katerim naj bi se rešilo pereče vprašanje, kateri naj bode službeni jezik pri državnih uradih v Dalmaciji. Ta zakonski načrt je bil te dni dotiskan in se je tudi že razdelil med dalmatinske deželne poslance. Naravnost pa se mora reči, da je omenjeni zakonski načrt gorostasen monstrum. Po omenjenem načrtu bi se raba italijanskega jezika na državnih uradih v Dalmaciji res nekoliko omejila, a nadomestila bi se potem z nemščino. Nemški namreč ima biti občeveljni jezik med državnimi uradi, izvzemši one na teritoriju kraljestva. Nemščina bode dopisovalni jezik s centralnimi oblastmi. Nemščina bode poslovni jezik za vsa prezidijalna opravila na mestništvu v Zadru. Le v pojdinih slučajih se ima prepuščati razumu in izkustvu, da bi naj deloma prihajal do uporabe srbsko-hrvatski jezik. V računarski službi se imajo vsi registri in nakaznice, ki služijo za kontrolo srednjim oblastim, voditi v nemškem jeziku itd. itd. Glede finančne stroke delajo se uvedbi hrvatskega jezika zapreke, češ, da hrvatski jezik nima za to stroko potrebnih izrazov. Kaj zasluži vendar človek, ki kaj takega zapiše? Kakega jezika se poslužuje na Hrvatskem finančna uprava za vse svoje posle, ako ne hrvatskega in je prišla morebiti hčerit k Nemcem za potrebne tehnične izraze? Iz vsega načrta je torej razvidno, da ni še zaumlja v trdih bučah avstrijskih državnikov bedasta misel, da se mora Avstrija popol-

noma germanizirati. Z omenjenim načrtom, ko bi namreč postal zakon, kar pa ne bo, hoče se namreč dalmatinskim Hrvatim in recimo tudi onemu mšlemu številu Italijanov, ki se v Dalmaciji nahajajo, zapreti pot do državnih služb. Vse šole v Dalmaciji so, kakor je popolnoma naravno, skoro izključno hrvatske. Italijanskih je še malo. Niti Hrvatje niti Italijani se ne marajo učiti nemščine, ker je tudi ne potrebujejo. Zaradi tega bi na vlada spravila cela krдела nemških uradnikov v Dalmacijo ter jih postavila na najboljša mesta. S pomočjo nemških uradnikov, si misli naša vlada, bi začela naša vlada germanizirati tudi Dalmacijo in sicer naprej s tem, da bi v Dalmaciji za otroke nemških uradnikov ustanovila semtertje po kako nemško šolo. Za take šole ne bi bilo seveda treba postavnega števila otrok, saj bi se vlada prav nič ne ozirala na določbe šolske postave za ljudske šole, niti za dotična poslovna določila, kdo naj bi prispeval za vzdrževanje takih šol. Niti za mizerijo v državnih blaginjah bi se ne zmenila, katero ima vedno na zobeh, ako se jo prosi podpore za najpotrebnejše reči. O, ne, tu bi ne bila mizerija in slabo finančno stanje prav nič na potu. Nasprotno! Za nemške šole v Dalmaciji sipala bi vlada, ako bi le količkaj upala, da dosežejo svoj namen, kar stotisočake. Torej naš avstrijski zistem loti se vsega, naj bo še tako bedasto, naj si bo še tako škodljivo za državo in naj so se zle posledice takega neumnega postopanja izkazale že sto in stokrat. Človek, opazujoč vse to, kar se pri nas dogaja, mora nehoti misliti, da državnikom, ki so na krmlu avstrijskih vlad že leta in leta zaporedoma, ni nikakor do obstanka avstrijske države, ampak da gledajo v prvi vrsti le to, kako bi nemške narodnosti v Avstriji, v prvi vrsti seveda Slovane, ponemčili. S tem si ti državniški nakupujejo sovraštvo vseh nemških narodov in v prvi vrsti tudi Slovanov, a objednem vzbujajo pri istih tudi mržnjo do takih avstrijskih vlad. S takim postopanjem sejejo med avstrijske narode prepir in nezadovoljnost ter jih silijo, da si iščejo pomoči tudi izven avstrijskih mej, kajti predno kak narod pogine, poprijel se bo vseh sredstev, o katerih misli, da bi ga znala rešiti. S takim postopanjem torej razrušile so avstrijske vlade z germanizatorično tendenco potrijotični čut mnogim, ki si želé preko granic naše države, iskajoč tam svojo rešitev pred narodno smrtjo.

Kriza na Ogrskem.

Grof Štefan Tisza še ni sestavil svojega ministerstva. Liberalna stranka se namreč med seboj prepira. Nekateri so za to, naj bi se nekatere točke vojaškega programa, katerega je izdelala devetorica, spremenile tako, kakor zahteva grof Štefan Tisza. Drugi se pa temu upirajo. Največ preglavice jim dela grof Appony. Ta ni hotel do danes ničesar vedeti o kaki spremembi. Pač pa je rekel, da izstopi iz liberalne stranke, ako ista na vojaškem programu devetorice kaj spremeni. Z Apponyjem pa bi stopilo iz liberalne stranke okolo 66 drugih poslancev. Točka, o kateri se suče prepir, je namreč tale: Devetorica predlaga namreč načrt zakona, po katerem bi imela krona pravico določevati poveljni jezik v ogrskih polkih v soglasju s parlamentom. Grof Tisza pa predlaga, da bi se ta točka tako-le glasila: Krona določuje poveljni jezik, kakor do sedaj. Skoraj gotovo je, da vzprejme večina liberalne stranke to spremembo in da se posreči grofu Tiszi sestaviti novo ministerstvo. Jako dvomljivo pa je, da bi se doseglo redno delovanje parlamenta, ker opozicija bode obstruirala tudi zanaprej. V tem slučaju pravijo, da misli grof Tisza razpustiti državni zbor ter razpisati nove volitve. Pa tudi s tem bi ne bilo dosti pomagano, ker bi vlada pri novih volitvah najbrže podlegla. Kakor rečeno, položaj na Ogrskem je še vedno jako zamotan.

Appony se je udal. Vzprejel je predlagane spremembe grofa Tisze. Potem takem je liberalna stranka jedina. Grof Tisza predstavi danes cesarju novo ministerstvo.

Italijanska ministerska kriza.

Italijanska ministerska kriza je torej rešena. Giolitti predstavi kralju jutri nove ministre.

Črnagora in Italija.

Kakor je izvedel neki srbski list, dela se v črnogorskih krogih na to, da se Črnagora emancipira od Avstrije, kar se tiče valute in pošte ter, da se podprta od Italije, postavi na lastne noge. Dela se tudi na to, da se Črnagora bolj ko bolj približa glede trgovine Italiji. V Neapolju se je ustanovilo društvo z ustanovno glavnico 300.000 lir. To društvo

(Dalje v prilogi.)

ima namen voditi trgovinsko zvezo med Italijo in Črno goru ter med skaderskim vilajetom.

Sestanek nemškega cesarja in ruskega carja bode te dni v Wiesbadenu. Sestanek bo imel politično važnost, ker bodeta prisotna tudi državni kancelar grof Bülow in ruski minister zunanjih zadev grof Lambsdorff.

Ruski minister za zunanje zadeve v Parizu.

Te dni se mudi v Parizu ruski minister za zunanje zadeve grof Lamsdorf. Bil je pri predsedniku francoske republike ter mu izročil carjevo lastnoročno pismo. Potem pa je bil gost francoskega ministra zunanjih zadev Delcassaja, s katerim je imel daljše pogovore. Listi poročajo, da se je grof Lamsdorf iz teh pogovorov prepričal, da so ostale razmere med Francijo in Rusijo nespremenjene tudi po bivanju italijanskega kralja v Parizu.

Car za Poljake.

Car je obiskal v Skiernjovicah neprichakovano mestno šolo v spremstvu vrhovnega učitelja Czertkova. Ker so otroci molili v ruskem jeziku, je vprašal car učitelja, ali so vsi otroci pravoslavni, na kar je učitelj odgovoril, da so izmed 87 učencev le trije pravoslavni, ostali pa katoličani. Car je začuden rekel: „In zaradi treh pravoslavnih učencev naj 84 katoliških učencev moli rusko in ne poljsko?“ Ker pa je tako odredil Czertkov, mu je car nemilostno namignil, naj odstopi, kar je guverner tudi storil.

Nova zarota v Srbiji.

V Srbiji so prišli na sled novi zaroti. Aretirali so baje sedem častnikov.

Francozi za Macedonci.

V Parizu se je vršil v nedeljo velik shod zunanjih delegatov, da se določijo sredstva za pomirjenje v Macedoniji. Delegatje so prišli iz Angleške, Italije, Belgije, Zjed. držav in Macedonije. Enak shod se je vršil tudi v Lionu.

Avstrijski častniki za Macedonijo.

Zapovednik bosansko-hercegovske žandarmerije, generalni major Čvetičanin in njegov namestnik polkovnik Ecker sta izstopila baje le zategadelj, ker sta v smislu avstrijsko-ruskih reform določena za reorganizatorja turške žandarmerije za Macedonijo.

Dogodki na Balkanu.

Turčija ne ve kaj bi počela. Predložene reforme ji nič posebno ne ugajajo. Posebno ji smrdijo prve tri točke novih reform. Turčija bi hotela, da bi bili civilni agenti, katere bi določili Avstrija in Rusija, v turški službi. Pa tudi ustaški vodje izrekli so se proti novim reformam. Oni zahtevajo, da bi moral biti generalni nadzornik kak kristjan. Splošno pa je mnenje, da ne bode nič iz te nove moke, ter da ne bode še dolgo konec krvave igre na Balkanu. Zdaj preti nevarnost Turčiji tudi od druge strani. Te dni so se namreč zbrali na nekem shodu Albanci in Grki ter sklenili, da hočejo pričeti vojno proti Turčiji. Ako bi prišlo res do tega, potem bi nastopilo proti Turčiji kakih 50.000 Albancev in Grkov. Iz tega je razvidno, da se razmere na Balkanu vedno bolj hujšajo.

Grki in macedonsko vprašanje.

Rektor univerze v Atenah, ki je ob enem tudi predsednik grškega društva „Elenismos“, ki vodi grško agitacijo na Balkanu, izjavil je proti nemškemu častniku, da so Grki zato nasprotni bolgarskemu gibanju v Macedoniji, ker si hoče Bolgarija prisvojiti Macedonijo za-se, kar bi pomenilo smrt grški narodnosti v Macedoniji. Ko bi prišlo do tega, da bi Bolgarija zasedla Macedonijo, bilo bi kmalu Jadransko morje slovansko radi bratske vzajemnosti, ki vlada med slovanskimi državami na Balkanu. Grki so veliki prijatelji Italijanov, tako je rekel rektor, oni bi radi videli, da bi Italija zasedla Albanijo, a s pogojem, da bi pustila Grkom Epir. Tudi je Grkom jako simpatično gibanje Italijanov v Dalmaciji, v Istri in v Trstu, ki vodijo enak boj proti Slovanom z Grki. „Grki bodo vedno z Vami delili veselje in žalost“, tako je vzkliknil.

Mi Jugoslovani pa vemo sedaj eno več: Nemci nas hočejo ponemčiti, Italijani poitalijančiti; Italijanom ob strani stoji laško kraljestvo in Nemcem za hrbtom Nemčija; Italijani imajo zraven tega še pomoč Grkov. Kdo pa brani Jugoslovane, Slovence in Hrvate, pred Nemci in Lahi? Avstrijska vlada gotovo ne. S tem pa, da se naša vlada ne protivi potujčevanju, s tem, da podpira Nemce in Lahe, vidimo, da ona ne misli braniti teh dežel pred aspiracijami onih nasprotnikov, katere nam je označil grški rektor.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Včeraj zjutraj ob 8. uri je umrl po dolgi in mučni bolezni v Gorici vpokojeni predsednik deželne sodišča dvorni svetnik gosp. Mozetič. Njegovo truplo se prepelje na pokopališče pokojnikov rojstne vasi Renče.

V noči od četrtega na petek je umrl na svojem stanovanju v Gorici deželni uradnik g. Anton Maver.

Umrli je v ponedeljek v Bohinju umirovalni župnik, preč. g. Matija Zarnik, brat očeta taborov, pokojnega dr. Valentina Zarnika. N. v m. p.

Tržaški namestnik odstopi? — Listi prihajajo zopet na dan z vestmi, da tržaški namestnik grof Gočss odstopi. Zdaj imenujejo celo ime njegovega naslednika. Ta bi bil sedanji dalmatinski namestnik baron Handl.

Zaroka. — Gosp. Ivan Knave v Trstu se je te dni zaročil s hčerko gosp. Frana Hmeljaka iz Lokavca.

Častitamo!

Za „Šolski Dom“ prejelo naše upravištvo: Anton Berbuč, posestnik v Selu 1 K. — Hvala!

Trgovski večerni tečaj se odpre tudi letos s mesecem novembrom v tukajšnjem „Šolskem Domu“, ako se prijavijo dovoljno število obiskovalcev. Predmeti poučevanja bode: trgovsko spise, trgovsko računstvo, jednovito in dvostručno knjigovodstvo ter menično pravo. Učilo se bode trikrat na teden po dve uri. Nekoliko učencev se je že oglasilo. Kdor se misli še prijaviti, naj to kmalu stori. Prijave sprejme sluga „Šolskega Doma“.

Klerikalni grobokopci naroda. — Pod tem naslovom je spisal A. G. v svoji znani skromnosti članek v zadnji „Soči“, iz katerega odseva v popolni nagoti Gabrščekova plemenita duša, ovita s pasjim bičem. Ta članek naj bi veljal kot odgovor na dopis, priobčen v sobotni številki našega lista „Iz goriške okolice“, pod katerim je podpisan neki A. K. Primeren odgovor na Gabrščekove ljubeznivosti in res značilna izvajanja, prepustimo svojemu dopisniku „Iz goriške okolice“, gospodu A. K., ako se mu bode sploh zljubilo pričeti s človekom ali A. Gabršček. Ker pa trdi A. G., da je omenjeni dopis „Iz goriške okolice“ pisala „podla duša, ki krevsari vsak dan po ulici Veturini“, in cika s tem na znano osebo, povemo mu, da je ta trditev navadna laž in podlo obrekovanje.

Zabava nove vrste. — Dne 3. novembra praznujejo lovci kot lovski dan. Ta dan prirede častniki tukajšnjega topničarskega polka na velikih rojcah lov na lisice. Igrala bode tam tudi vojaška godba. Za slučaj slabega vremena se zabava odloži na drugi dan. Pristop k ti zabavi je vsakemu dovoljen.

Mestni proračun za l. 1904. — Proračun goriškega mesta za l. 1904 je razpoložen in si ga vsako lahko ogleda v 14 dneh od 25. t. m. naprej.

Ura na Kornju. — Lep dokaz abderitstva, ki vlada na goriškem mestnem magistratu je bila mestna ura na trgu Korenj. Najprej je imela ta ura mesece in mesece razbite šipe, potem pa je več tednov zaporedoma kazala vedno le jedno uro tako, da je po noči motila policijo in pijance. Zdaj so se jo vendar usmili; deli so ji nove šipe in jo spravili tudi v tek. Za vse to pa je trebalo mesece.

Zgodaj je začel. — V četrtek so pripeljali na policijo še ne desetletnega dečka Culjat Franceta, ker je kradel cigarete. Ta pobič je imel dosedaj že trikrat posla s policijo. Fant se bo naredil!

Tatvine. — Neki služabniki pod Kostanjevico bila sta ukradena dva zlata prstana. V ulici Dante pa je bila ukradena zlata ura z zlato verigo.

Goriški mestni pometači so dobili tudi svojo uniformo.

Razorožen vojak. — V nedeljo zvečer ob 7. uri bila sta na železniškem mostu dva vojaka z neko žensko. Prišel je mimo njih nek železniški delavec. Hkratu nastane med delavcem in vojakoma prepir. Eden izmed vojakov potegnil je iz nožnice bajonet. Delavec, ne bodi len, plane na vojaka ter mu iztrga iz rok bajonet, katerega je oddal na orožniški postaji v Podgori.

Padla z drevesa. — 41-letna Ostrouška Justina iz Gabrovice pri Komnu je padla v ponedeljek z neke murve ter se tako hudo poškodovala, da so jo morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

Ranil ga je z nožem zaradi treh kron. — V tukajšnjo bolnišnico so pripeljali Matijo Buriča iz Pulja, ki je pa delal na Grahovem. Burič je kovač. Med njim in med nekim Farom s Kneže nastal je prepir zaradi treh kron. V pre-

piru potegnil je Fara nož in z njim večkrat ranil na glavi Buriča.

Stepla je ženo in moža. — Med ženama B. in Č., stanujočima pod Kostanjevico, vnela se je „intriga“. Zrekli sta si druga drugu kar ste le vedeli in znali, seveda nič lepega. Konečno se je zaletela Č. v B., ji prisolila dve krepki zaušnici in jo poleg tega še pošteno udarila s skafo po glavi. Prišedši B. domov, povedala je možu, kaj se ji je pripetilo. Mož podal se je k Č. v hišo ter jo začel oštevati. A tudi on jo je skupil. Odnesele je namreč tudi on nekaj zaušnic, s katerimi ga je Č. obdarila.

Izgubljene reči. — Neka oseba izgubila je pred dnevi zlato zapestnico, na kateri se je nahajala podoba Matere Božje. Od zadaj se je nahajal neki latinski napis. Kdor bi jo bil našel, prinese naj jo v Strassoldovo hišo št. 24 na Franc Jožefovem tekalšču, kjer se mu izplača 40 K nagrade.

Izpred sodišča. — V ponedeljek je bil obsojen Štefan Zian iz Muše na jeden mesec težke ječe, ker je 2. avgusta t. l. hudo pretepel svojega očeta in svojo mater.

Koncert koncertne pevke g.čue Mire Dev. — Dne 29. novembra bode v Dreherjevi dvorani koncert koncertne pevke Mire Dev s sodelovanjem skladatelja in pianista Josipa Prohazke.

Trije pevski zbori na sv. Gori. — V nedeljo so bili na sv. Gori trije pevski zbori: Iz Dornberga, ki je pel pri sv. maši ob 6¹/₂, iz Medane, ki je pel ob 7¹/₂ in iz Podturna v Gorici, ki je pel ob 10. uri.

Vodstvo podružnice sv. Cirila in Metoda v Kobaridu naznanja, da bo letni shod v četrtek dne 5. novembra ob 2. uri popoldne v gostilni pri g. Friderigu. Udje naj se shoda obilno udeležijo.

Proračun cestnega odbora kanalskega za leto 1904. izkazuje dohodkov: Dozdevni blag, ostanek iz l. 1903. K 3000; državna podp. za nadalj. ceste Kanal-Avče K 8000; prispevek obč. Avče: 1/2 od 1000 robot K 700; pričakovana dež. podpora cestnemu odboru za sedanje ceste K 1500; skupaj K 13.200. Stroški: Montu na račun dolga 4000 K III rok K 1000; Montu na račun obresti K 100; istemu odplačilo dolga 2800 K vsled posebne pogodbe 8/6 1903. št. 6989 K 2800; istemu na obrestih od tega posojila K 1400; podaljšanje ceste od Avškega mosta skozi Avče do pričetka dovozne ceste K 15.000; dela na cesti Plave-Grade K 1200; naprava načrta Vrhavč-Lokovec, Kal-Lom (okoli 13 km) K 1300; delo v Vogerščeku K 1000; gradnja ceste Ročinj-Kambrško K 1266; nepr. in vpravni stroški K 3000; skupaj K 28.066. Ako se primerjajo dohodki K 13.200 s stroški, se pokaže primankljaja K 14.866, ki se pokrije tako-le: s 30% doklado na vse izravne davke — izvz. os. doh. — vseh kat. občin celega okraja in z 59% za občino Avče, ki dajo K 13.600; s posebno 15% doklado za občino Ajba, ki dajo K 633; s posebno 23% doklado za občino Ročinj-Doblar, ki dajo K 633; skupaj K 14.866.

O p o m n j e: V letu 1903. sprejel je cestni odbor med skladovne ceste celo cestno mrežo po banjski planoti, t. j. Grgar, Bate, Banjšice, Kal, Lom, Sv. Lucija s postranskima črtama Vrhavč-Lokovec, Čepovan in Kal, Levpa, Avče. Vse te ceste — odštevši one dele, ki jih bosta izdelovala cestna odbora za goriško okolico in tolminski cestni odbor, — bodo dolge približno 40 km in računajoč po strokovnjaški cenitvi c. kr. nadinžen. g. R. Machnitscha za vsak km 14000 K bodo stale približno 560000 K. Umevno je, da kanalski okraj sam ne more prevzeti tega bremena. Glede pa na to, da bo ta cesta zelo povzdignila blagostanje cele planote in s tem tudi njeno davčno moč, glede na to, da bo vezala 3 okraje, in bi zaradi tega morala biti deželna ali držav. cesta in glede na to, da je kanalski okraj v cestnem oziru tako zapuščen, kakor malokateri okraj v državi, goji cestni odbor opravičeno upanje, da mu priskočita pri tem prevažnem početju z izdatnimi podporami na pomoč visoka c. kr. vlada in visoki dež. zbor. Primanjkljaj izposoditi bi si pa moral cestni odbor proti amortizaciji; zadolžil bi se sicer, toda sad posojila vživalo bi vse prebivalstvo takoj, in stroški povračila bili bi v primeri s koristjo le malenkostni.

Ker vlada pa v celem kanalskem okraju, osobito po višinah, vsled zaporednih slabih letin velika revščina in pomanjkanje, primorano je prebivalstvo iskati si drugod potrebnega kruha; ker pa se nahaja po naših planotah mnogo gozdov in dr., kar bi sedaj ob gradnji železnice donášalo siromašnemu prebivalstvu veliko dohodkov, ako bi moglo že sedaj z majhnimi stroški vse spravljati v dolino, obrača se cestni odbor do vseh

naših visokospoštevanih gg. državnih in deželnih poslancev, s prošnjo, naj zastavijo vse svoje moči v to, da nam pridobijo za ta namen kolikor mogoče obilne državne in deželne podpore in da pride prvi obrok teh podpor v državni in deželni proračun za l. 1904. Le tako se bode mogel cestni odbor nemudoma lotiti tega prevažnega dela.

Kakor se vidi, so se začele dosedanje žalostne razmere kanalskega okraja gledé cest nekoliko boljšati. Cesto iz Ročinja na Kambrško prevzel je cestni odbor v izvršitev; ceste ob Idriji in iz Vrhovlja dalje do Kambrškega se gradita, ker se je izjavil cestni odbor, da ju sprejme po izvršitvi v nadaljno oskrbovanje, kar je vlada že pred leti zahtevala, česar pa prejšnji cestni odbor ni hotel storiti. Cesta od Kambrškega do Srednjega se pridno gradi in preostaja samo le še cesta Kanal-Marija Celj do Britofa, kjer se bode združila z obmejno. V gospodarskem oziru posebno važna bode pa cestna mreža po banjski planoti. Cestni odbor jo je sprejel v nadi, da dobi za to veliko gradnjo potrebno podporo. Za cesto po desnem bregu da država 80%, dežela 10% in občina 10%. Ako dobi cestni odbor tudi za te ceste enake podpore, najeti bo moral okoli 70.000 K posojila tako, da bi imel s sedanjim dolgom vred 188.810 K skupnega dolga. Ako ga vrne potom amortizacije v 54 letih, plačal bo vsako leto 4500 K, kar bi znašalo vsako leto 11% doklado k davkom. Toda le, ako dobi cestni odbor to pomoč se mora lotiti tega dela z vnemo, zato pa je neobhodno potrebno, da se za to velike gospodarske podjetje vprizori skupna akcija v dež. in držav. zboru.

Nesreče. — V Gorenjivsi pri Kanalu ponesrečili so se nekateri delavci, ko so pri gradbi železnice razstreljevali skalovje. Kamenje je nekatere ranilo, vendar ne posebno nevarno. — Na cesti med Kanalom in Avčami udrla se je pot pod vozom nekega voznika. Voz in konji so šli pod cesto. Voznika in konje so rešili, voz pa se je popolnoma razbil.

Odprava telesnih kazni pri vojakih. — Cesarski odlok, priobčen v „Militärverordnungsblattu“, odpravlja s 15. novembrom t. l. vojaški disciplinarni kazni „privezanja“ in „vklepanja v okove“ toliko kakor samostojno kazni, kakor tudi poostrenje drugih disciplinarnih kazni v normalnem mirovnem stanju. Za izvrševanje ostalih disciplinarnih kazni izdal se je predpis, v katerem se odreja, da se iste ne smejo dogajati na zdravju škodljiv način. Odpravljen je pri poostrenih zaporih tudi post.

Zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. — Na utok dr. Gina Dompieri je upravno sodišče na Dunaju v sredo razsodilo, da so bile zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. „Piccolo“ v četrtek je prinesel vest, da se je raznesla po Trstu govorica, da bode sedanji tržaški mestni svet razpuščen. „Piccolo“ pristavlja seveda zopet, da je taka govorica popolnoma neumestna, češ, da nima razsodba upravnega sodišča nikake praktične veljave. „Edinost“ pa piše o ti priliki:

„Upravno sodišče je torej zadnje občinske volitve v Trstu proglasilo za neveljavne in nezakonite. Dolžnost vlade je sedaj, da to razsodbo upošteva in izvaja iz nje zahtevane konsenkvence. Ako vlada tega ne stori, imeli bomo jeden nepobiten dokaz več, da je sama vlada tista, ki vzdržuje in hoče vzdrževati nadvladje židovsko-italijansko kamoristične in — irredentistične stranke v Trstu, dočim bi gotovo prišli v Trstu na površje patrijotični življi, ako bi jih vlada — avstrijska ne tiščala na tla. Mi nismo animozni proti vladajočej stranki radi tega, ker je ista irredentistična, o ne, ali vedno bomo najodločnejše nastopali proti absurdnosti, da vlada vzdržuje in redi v Trstu irredentistično stranko samo radi tega, da more z njeno pomočjo zatirati tukajšnji slovenski živelj. Ako bi imela irredentistična stranka med tržaškim prebivalstvom toliko zaslombe, da bi lahko brez vladne moči zmagovala, ne imeli bi proti njej ničesar, ali sramotno je toliko za vlado, kolikor za irredento, da potrebujeji mejsebojne moči. Sedaj je prišel trenotek, ko zadá vlada lahko smrtni udarec irredenti. Da vidimo, da li ima res še kaj resnosti in odločnosti!“

Po mnenju „Edinosti“ bi moralo tržaško namestništvo sedanji mestni svet tržaški razpustiti ter razpisati nove volitve.

Slovenska opera v Trstu. — Govori se, da namerava slovenska opera ljubljanska prirediti tu v Trstu nekaj slovenskih opernih predstav.

Politična aretovanja v Trstu. — Poleg Petra Caucicha, katerega je trža-

Fr. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica,
Tržaška ulica št. 17,

priporoča se slav. občinstvu za bližajoči
se „vseh vernih duš“ dan svojo
bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodal priprostih
ali finih iz kraskega kamna najbolj vrste za 15
kron in više. V zalogi ima tudi razne kamenite
plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. Sprejema
in izdeluje vsa v kamnoseško stroko spadajoča
dela po prav zmernih cenah.

Priporočilo!

Josip Novič,
krojaški mojster
v Gorici, Gosposka ulica št. 21
(tik pošte)
prvo nadstropje,
se priporoča slavnemu ob-
činstvu, čast. duhovščini v
mestu in na deželi.

**ROMARJEM
KAVARJEM
GASV. GORO**
in slav. občinstvu sploh
se priporoča v obisk
Kavarna „Central“
v Gorici na Travniku
(Piazza grande) tik
cerkve sv. Ignacija.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA
cerkvenih oblek in nabožnih stvari.
Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov
kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in
neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic,
kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti
in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno
za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane
sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih
drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša
za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno,
pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Ravnokar je izšla
v zalogi

J. Blasnik nasl. v Ljubljani
VELIKA
PRATIKA
za prestopno leto
1904,
ki ima 366 dni.
Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

Blasnikova „Velika Pratika“, ktero
izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, iz-
haja od svojega rojstva že čez sto let, je **ednole-
prava, starodavna „Pratika“**, ktero je mnogo
let skrbno urejal rajni prvobornik Slovenec, dr. Janez
Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni
drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta
„Pratika“ ima na prvi strani podoba **sv. Jožefa** kot
uradno potrjeno varstveno znamko. **Zatorej za-
htevajte vedno le Blasnikovo „Veliko
Pratiko“**, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v. „Vel. Pratika“ stane 24 v.

Narodna tiskarna
v Gorici,
ulica Vetturini h. št. 9,
priporoča
najmodrnejšo vizitnice
vsake velikosti.

Nar. tiskarna
izvršuje
vsa v tiskarsko stroko
spadajoča dela, kakor:
trgovske račune, kuver-
te s firmo, poročnice,
osmrtnice, vabila k ve-
selicam, plakate i. t. d.,
vse po tako nizkih ce-
nah, da se ne boji ni-
kake konkurence.

V zalogi ima
vsakovrstne tiskovine
za županstva, cerkvene
urade in razne druge.

Očarana sem jako od lepote in
dobrote Tvoje obleke.
Kje vendar Ti kupuješ
tako krasno blago? Povej mi vendar!

v „Krojaški zadrugi“
Gosposka ulica št. 7.

katera tvrdka ima največjo zalogo te vrste v Gorici.
Kako je li to mogoče, saj sem vendar čitala
v nekem listu, da nima „Krojaška zadruga“
nikakega blaga več.

Pojdi, pojdi in ne veruj vsake reči; prepričaj
se sama in iznenadena bodeš, ko zagledaš isto
založeno tako velikansko z blagom, da bodeš kar
strmela. Tu ti leži na razpolago izvanredna mno-
žina raznega blaga za vsaki spol, in za vsaki letni
čas, kakor krasne Zephyrje, batiste, perkal, svile,
Oxford, Pique, vsakovrstnega volnenga blaga, moško
sukno po vsakej ceni in izberi.

Tam dobiš bogato izber vsakovrstnega blaga, za **neveste**
jako **veliko zalogo perila**, kakor platna, Chiffon, prtenine,
hlačevine, volnene odeje, kovtre, žepne rute itd. Tam dobiš
tudi vse blago prejšnjih sezon **pod lastno ceno**. Videla sem
tam tudi krasne vzorce že naročenega blaga za jesenski čas.

Na zahtevo se pošiljajo uzorci brezplačno. **Cene so tako**
nizke, da se je čuditi, seveda tudi stalne. Torej pridi in
poskusi, in gotovo boš zadovoljna!

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča
tovarna stolov

Fr. Švigelj,
na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,
priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini,
imejteljem in predstojnikom zavodov in
šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravna-
teljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpežno izvršene
stole, fotelje, vrtno stole, gu-
galnike, naslonjače itd. itd.
po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno li-
kano ali v naravni boji imitirano. — Največja izbira
stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na
željo pošlje tvrdka najnovejšo obširno ceniko z nad
800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene,
franko. — Naroče alcem na debelo znaten popust.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.

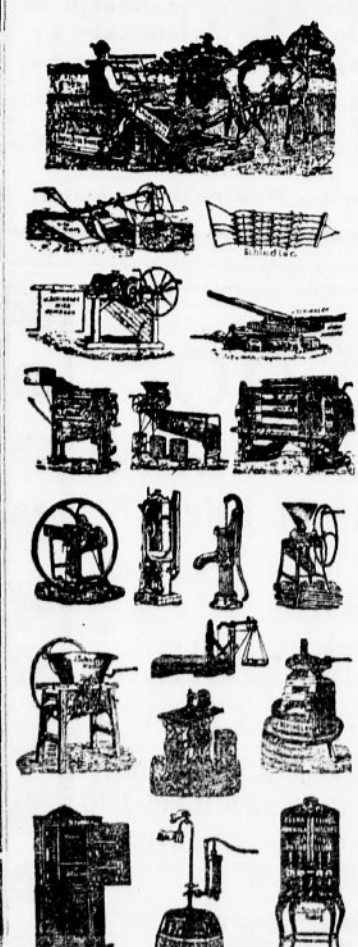
Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in
grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za
seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, lu-
ščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje
repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se-
salke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih
cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo:
medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konop-
ljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva,
škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izde-
lovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo,
kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za
živino, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namiz-
ne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo,
železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja
in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kle-
parje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!
Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.
Prekupcem in agentom posebne prednosti!
Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.
Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,
Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.

ška policija aretirala v torek, zaprli so tudi učitelja Angelja Scocchia in Alda Gregota. Policija jim je preiskala stanovanje in pobrala mnogo spisov in knjig ter jih odnesla s seboj. Zadnjemu je odnesla tudi spise, katere je imel v miznici v šoli in ga v šoli prijel.

56044 vreč kave je dospelo v torek v tržaško pristanišče iz Santos, Rio Janeiro z Lloydovim parnikom „Istria“. Kava je namenjena za tržaški trg.

Resolucije, vzprejete na vseslovenskem odvetniškem v Ljubljani. — Na predlog g. dr. Hrašovca so bile soglasno sprejete naslednje resolucije:

Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati iz vseh pokrajin c. kr. višjih deželnih sodišč v Gradcu in Trstu so se, zbrani na shodu v Ljubljani dne 25. oktobra 1903. leta iznova posvetovali o položaju, v katerem se nahaja slovenski narod z ozirom na vprašanje enakopravnosti njegovega jezika pri raznih javnih, zlasti pa sodnih uradih, ter prišli na podlagi podrobnih in zanesljivih poročil do naslednjih sklepov:

1. Obžalovati morajo, da peticije, katere so bili na podlagi sklepov v Ljubljani z dne 17. julija 1898. kmalu potem c. kr. ministerstvu za notranje stvari, za justico, nadalje za finance in trgovino izročili in v katerih so bile natančno popisane neštete krivice doslednega zapostavljanja slovenskega jezika, kakor tudi pripomočki, da bi se tem krivicam lahko v okoliščini prišlo — niso imele doslej skoraj nikakega vspeha.

2. Ogorčenjem morajo temveč konstatovati, da so se razmere, proti katerim so bile zgoraj omenjene peticije naperjene, celo poslabšale v nekaterih pokrajinah, tako posebno na Spodnjem Štajerskem, kjer je grajski sistem z doslednim nameščanjem nemških in slovenščine navadno nezmožnih uradnikov skoraj onemogočil praktično slovensko uradovanje, dalje v Istri in na Koroškem, kjer se je zvržen tega v zadnjem času začela še celo teoretično zanikati pravica, raviti slovenski jezik pri sodiščih. Dandanes se višja oblastva in ministerstvo ne ozirajo več na sposobnosti in zmožnosti, marveč le na politično mišljenje prošnikov.

3. Slovenski odvetniki, v svesti si, da so prisegli čuvati zakone, morajo torej iznova protestovati zoper to, da se slovenskemu narodu še vedno krati po ustavi in drugih zakonih z jamčeno enakopravnost v uradih, da se vedoma prezirajo celo jezikovne navedbe, ki so bile za sicer nepopolno uresničenje enakopravnosti izdane in da se to uresničenje celo očividno onemogočuje z nameščanjem slovenščine nezmožnih in njej neprijaznih javnih organov med Slovenci.

4. Posebej izražajo svoje začudenje, da se v obljubi c. kr. justičnega ministerstva še sedaj in sicer edino-le za slovenski jezik ne izvršuje staro zakonito določilo § 27., patenta z dne 7. avgusta 1850, drž. zak. št. 325, po katerem je c. kr. najvišje sodišče zavezano, da svojo odločbo z razlogi vred izda tudi v tistem jeziku, v katerem se je razpravljalo že na prvi instanci. Istotako izražajo svoje posebno začudenje, da c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu tudi v čisto slovenskih pravnih sporih še vedno proglašajo ter izdajajo svoje odločbe edinole v nemškem jeziku, o čemur jih zahtevajo protivo § 215. sodnega pravilnika prevajati po prvih instancah.

5. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati protestujejo proti slovenskim kurzom v Gradcu, Celovcu, Celju in v Mariboru, ki nimajo drugega namena, kakor vzgajati nemško misleče uradništvo, katero naj preplavi slovenske dele štajerske in koroške dežele, ki naj iztisne slovenski naraščaj, katerih namen je na kratko pospeševati germanizacijo v teh deželah.

6. Jezikovna naredba predsednika grofa Gleispacha, vsled katere se morajo zapisniki o priliki zaslusovanja strank dati v slovenskem jeziku, kadar so te samo slovenskega jezika zmožne, naravnost nasprotuje postavni jamčeni enakopravnosti slovenskega jezika, ker se sme v slovenskih deželah vsak Slovenec posteljevati svojega jezika in ima tudi pravico zahtevati, da se njegove izjave v istem jeziku zapisujejo, kakor sme zahtevati slovensko rešitev pismenih predlogov.

7. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati pričakujejo tudi od vseh slovenskih in slovanskih poslancev, da bodo brez izjeme in takoj se lotili uresničenja vseh danes izrečenih želj in zahtev z vsemi sredstvi ter da bodo to smatrali nepogojno za prvo svoje delo, ker sedaj res ni važnejšega vprašanja, v kolikor se ista tičejo skupnih naših narodnih razmer. Njihovo geslo naj bodi: Gleispach, proč iz Gradca!

8. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati izjavljajo, da bodo tudi poslej

pravnost slovenskega jezika v uradih po vseh slovenskih krajih, zlasti tudi na Koroškem, z vsemi zakonito dopustnimi sredstvi, in to v interesu dobre uprave sploh in zdravega pravosodja posebej.

9. Ti sklepi se naznanijo c. kr. ministerstvu za notranje stvari, za justico, finance in trgovino, predsedstvu c. kr. najvišjega sodišča, predsedstvu c. kr. deželnih višjih sodišč v Gradcu in Trstu in vsem slovenskim državnim poslancem.

Res, lepe razmere. — V Ljubljani sta pred nekoliko dnevi napadla dva vojaka 27. pešpolka g. knjigovodjo Gabra. Priče, ki so opazovala ta napad pravijo, da je korporal, ki je stal na straži pred častniškim stanovanjem nove vojašnice, klical napadalecema: „Haut ihn nieder den krainerischen Hund“ ter pustil mirno iti v vojašnico napadalec, ko sta izvršila svoje delo. Dognalo se je tudi, da so se tedaj, ko je g. Gaber klical na pomoč, odprla okna, kjer ima moštvo, ki ima oskrbovati stražo svoje prostore, in da je moštvo klicalo napadalecema, naj pobijeta g. Gabra. Korporal se imenuje Ulich in noče povedati imen omenjenih dveh vojakov. Polkovnik je dal korporala zapreti in vrši se sedaj stroga preiskava.

Kolera med perutnino. — V Ljubljani je poginilo na kolero več iz Karlovca pripeljanih puranov in tudi mnogo domače perutnine.

Spremenjeni kazni. — Cesar je spremenil bivšemu uredniku „Slovenca“ v Ljubljani, g. dr. Lampetu, 6 mesečni zapor na 2000 K globe in Ivanu Rakovcu enomesečni zapor v 300 K globe.

Ustanovni shod „Družbe treznosti“. — Ustanovni shod „Družbe treznosti“, ki se je vršil v ponedeljek v knežkovski palači v Ljubljani, obnesel se je prav dobro. Udeležba je bila zadovoljiva. Sprejati v dvorani je visela bogato okrašena slika škofa Friderika Baraga. Gosp. posl. Povše je pozdravil shod z vznemirjenimi besedami. Zelo lepo je govoril župnik Trunk. Jako zanimiv pa je bil tudi govor gosp. dr. Brecljaja, istotako govor dr. Kreka. Debata je bila jako živahna. Milost knezoškof ljubljanski bil je ves čas navzoč.

Družinska Pratika za l. 1904. — Izšla je v Ljubljani v „Katoliški tiskarni“ pravilna družinska pratika za l. 1904., katero priporočamo našim kmetovalcem prav toplo. Cena je 12 kr. ali 24 vin.

Avstrija in Ogrska. — Gospod Sirk v Ljubljani je bil kaznovan, ker se je pri kontrolnem shodu oglašil s slovenskim „Tukaj!“ Iz čeških listov pa posnemamo, da se je neki vojak oglašil z madjarskim „Jelen!“ in ni se mu zgodilo nič.

Slovenski kurz pri okrožnih sodiščih v Celju in Mariboru. — Graško nadsodišče je ustanovilo že pred nekaj časom na okrožnih sodiščih v Mariboru in v Celju slovenske kurze za nemške avskultante. S tem hoče graško nadsodišče na jako prefrigan način preplaviti spodnještajerska sodišča z nemškimi sodnimi uradniki in tako odpraviti slovensko uradovanje na imenovanih sodiščih. Na teh kurzih se nemški avskultanti prav malo ali tudi celo nič ne nauče slovenščine, vendar pa vdobijo spričevala, da so zmožni slovenskega jezika in s tem je formalno opravičeno kvalificiranje takih avskultantov za sodne službe v slovenskih okrajih. Taki avskultanti, ki obiskujejo omenjene kurze, dobivajo celo nagrade. Vse to ni nič drugega nego prikriti maneuver, s katerim se hoče Spodnja Štajerska germanizirati. Poklicani slovenski činitelji bi morali odločno nastopiti proti tem kurzom.

Na prvem rednem obnem zboru kat. akad. društva „Zarja“ v Gradcu se je volil sledeči odbor: predsednik: phil. Anton Detela; podpredsednik: phil. Anton Rabuza; tajnik: tech. Rudolf Podkrajšek; blagajnik: phil. Karol Dermastia; gospodar: phil. Franc Wisintin.

Razpis nagrade. — Odbor dijaškega umetniškega društva „Vesne“ na Dunaju, razpisuje K 52.— nagrade za šestero najboljših umetniških razglednic. Ta nagrada se razdeli tako, da se izplača za najboljši načrt K 20.—, ostalih K 32.— se razdeli v primerno manjših svotah med ostalih pet načrtov; 2. Gledé snovi ne stavi odbor nikakih mej, zahteva pa, da se izdelajo slike v slovenskem ali hrvaškem narodnem duhu; 3. Načrti v 2-kratni veličini navadne dopisnice naj bodo izdelani v priprosti moderni tehniki v treh barvah, vstevši barvo papirja; 4. Pravico konkuriranja imajo le redni in izredni člani društva „Vesne“ na Dunaju (Reden član more postati vsak dijak upodabljače umetnosti na Dunaju; vstop-

Izredni člani postanejo vsi oni dijaki upod. umetnosti, ki žive izven Dunaja. Ti plačajo vstopnine in semestralnega prispevka po K 1.—; 5. Vsi načrti naj se pošljejo frankovani do 21. listopada na društveni naslov: III. Rennweg No 1., Richter-Restaurant. — Vsak umetnik naj priloži svoje ime in imena poslanih razglednic, katerih število je neomejeno, v zaprti koverti.

V odbor dijaškega umetniškega društva „Vesne“ na Dunaju so izvoljeni: gg. Aleksander Šantel, predsednik; Franjo Baučič, podpredsednik; Svetoslav M. Peruzzi, slovenski tajnik; Tomislav Križman, hrvaški tajnik; Vilko Sever, blagajnik; Ivan Meštrovič, arhivar; Ante Gaber, namestnik. Preglednika sta gg. Makso Gaspari in Marko Rašica.

„Slavisches Echo“. — Na Dunaju začne te dni zopet izhajati l. 1900 ustanovljen list „Slavisches Echo“. Program ostane stari in hoče torej list i nadalje zagovarjati narodna in historična prava vseh slovanskih narodov Avstro-Ogrske, kakor tudi njih kulturne in ekonomske interese. List se bode bavil tudi s socialnim vprašanjem. Pa tudi z zunanjo politiko se bode bavil ta list, posebno z ozirom na izvenavstrijske Slovane. Letos izidejo tri številke tega lista. Prihodnje leto pa bode izhajal „Slavisches Echo“ dvakrat na mesec. Cena lista bode za prihodnje leto za celo leto 8 K. Za letošnje tri številke pa znaša cena jedno krono. Urednik in izdajatelj lista je naš rojak g. Fran Podgornik. Naslov: Dunaj X Lustkandlgasse 32.

„Slaveni i pape“. — Pod tem naslovom je izšlo te dni učeno delo, katero je spisal v italijanskem jeziku dr. Ivan Marković, a je v hrvaški jezik prevedel Petar Perković. V tem delu so opisane razmere papežev do slovanskih narodov. To delo se lahko dobi v Zagrebu v Dionički tiskarni in stane 4 K 50 v.

Nesreča pri vojaških vajah. — V torek se je zgodila v Korneuburgu velika nesreča. Nekemu vojaku se je izprožila puška. En vojak je ustreljen, eden težko ranjen, pri nekem stotniku je krogla priletela na vojaško svetiljko in odskočila. Na ta način je bil rešen stotnik smrti.

Od služkinje napadena in težko poškodovana. — Ko je v petek soproga polkovnega zdravnika v Gradcu karala svojo 40 do 50 let staro služkinjo Klementino Schwegel, zgrabila je ta lonček vrelega mleka ter ga ji zlila po prsih, tako, da je gosa na prsih močno opečena. Na to je zgrabila gospodinja za vrat, ter jo bila z lončkom po čelu in ko ji je ta padel na tla, z v bližini stoječim dežnikom. Ko se je gospej posrečilo odpreti predsobo in poklicati na pomoč zbežala je hudobna dekla.

Odprava službenih kavej. — „Wiener Zeitung“ objavlja zakon od 18. julija 1903., tiče se odprave službenih kavej.

Popravljen nos. — Na Dunaju živi neki gledališki igralec, ki je imel grd in okoren nos. Te dni pa si ga je dal popraviti. Popravil mu ga je zdravnik dr. Gersuny. Odrezal je namreč od nosa kar ga je kvarilo in dodal mu to, kar ga je polepšalo. Operacija se je izvršeno sponesla in gledališki igralec ima zdaj nos, odgovarjajoč vsem zahtevam nosne lepote.

Kako se plačuje evropske vladarje. — Novine so izračunale, koliko plače prejmejo evropski vladarji za vsako minuto svojega delovanja. Recimo, da rabijo za odpravo državnega posla vsak dan šest ur, tedaj dobiva za eno minuto delovanja: ruski car 405 kron, avstrijski cesar 175, laški kralj 108, nemški cesar 88, angleški kralj 75, španski kralj 72, švedski kralj 48, belgijski kralj 24, francoski predsednik 9, rumunski, grški in srbski kralj 8 kron.

Štrajk grobokopov. — V Bünsdoru na Nemškem so pričeli se celo grobokopi stavkati. Zahtevajo od cerkvenega načelnika povišanje plače. Ker smrt ne štrajka, morali so se Bünsdorferji vdati in njim povišati plače.

Čudovito deževanje kamenja. — Že nekaj dni padajo točno ob 7. uri v III. okraju v Budimpešti pest debeli kamni na dvorišče neke tamošnje hiše. Vse šipe so pobite, streha razbita, toda deževanje kamnja ne preneha. Vsi ljudje so zapustili „začarano“ hišo. Policija takrekoč oblega sosedne hiše, ker misli, da to povzročajo kakšni zločinci.

Velikansko iznajdbo, s katero se lahko električno moč brez zične zveze prenese na velike daljave in z njo goni zrakoplove, ladije itd. je iznašel španski inženir Forres Queveda.

V spomin pok. ces. Elizabete. — G. G. se spominja da je švicarska

vlada odstopila nekemu avstrijskemu društvu nekaj sveta, na katerem se sežida katoliška cerkev in se v nji napravi kip naše umorjene cesarice Elizabete.

Pijana živina. — V holandski vasi Stölln se je napila živina špirita, ki je po naključju prišel med pičo. Pijane krave so razgrajale po hlevu in se niso pustile molsti. Še divjeje so se vedli voli. Vlačili so namreč pluge in hlapce po polju, tako da so nekateri hlapci težko ranjeni. Drugi dan je imela vsa živina „mačka“.

Nov krompir. — Ravnatelj kolonijskega zavoda v Marziju, prof. Heckel, je napravil posrečene poskuse, kako se pri nas prideluje krompir, ki so ga dosedaj imeli le v močvirnatih pokrajinah v Urugvaju. Ta krompir ima več prednosti pred dosedaj znanimi vrstami. Rodi tudi v tako mokrotni zemlji, in sicer ni za nobene druge nasade, spomladni mraz mu ne škoduje, tudi ga je treba le enkrat vsaditi, potem pa se plodi iz korenin, ki ostanejo v zemlji. V ta namen je treba le vsako leto njivo pognojiti in preorati. Steblovrje raste in zeleni do pozne jeseni ter se lahko kosi za klajo živini, ne da bi sad v zemlji zaradi tega trpel. Ta krompir ne gnije ter se ga sploh ne primejo krompirjeve bolezni, tudi podgane ga ne objedajo. To pa zaradi tega ne, ker ima — grenak okus. Toda poskusom na Francozskem se bo skoraj gotovo posrečilo, da mu odpravijo grenkobo. Že sedaj ga radi jedo nekatere domače živali, posebno perutnina Krompirjevo cvetje diši kakor jazmin.

Kolkje je židov na svetu. — Varšavski židovski časopis „Izraelita“ je prinesel statistiko o židih. Iz iste je razvidno, da živi v Evropi 8.526.280 židov, in sicer na Ruskem 5.082.343, v Avstro-Ogrski 1.994.378, na Nemškem 590.000, na Rumunskem 259.015, na Angleškem 179.000, na Nizozemskem 103.988, na Francozskem 86.000, v Italiji 47.000, v Bolgarskem 28.307, v Švici 12.551, v Belgiji 12.000 i. t. d. V Aziji jih živi 358.682, v Afriki 368.333, v Ameriki 1.169.886 in v Avstraliji 16.975. Na celim svetu je tedaj 10.439.250 židov.

Dejstvo je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka«, mestne lekarne v Zagrebu Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvratitev bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglaš »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Mlekarska zadruga v Črničah,

ki je otvorila v ulici Morelli št. 5 svojo prodajalnico mleka, priporoča se našim mestnim rojakinjam.

Prodaja se pristno, sveže, neposneto mleko po 20 vin. liter, posneto po 10 vin. liter. — Smetana sladka po 1 K, kislja po 80 vin. liter. Namizno maslo (specijaliteta) po 2 K 80 vin. kg. Prodajalnica je ves dan odprta. Mleko se postavlja na željo tudi na dom. Večim odjemalcem dajejo se primerni popusti!

Razglas.

Zadnji živinski semenj v Cerknem v tekočem letu je v sredo dne 4. novembra.

Županstvo Cerkno,
dne 28. oktobra 1903.

A. Kosmač,
župan.

Anton Pucelj
brivec
priporoča svoji dve brivnici
na Travniku 21,
in
na Stolnem trgu 2.
Postrežba točna.

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mestotler ob 3. uri pop. za deželno. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane popošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nonskih ulicah in Leban na Verdijeveh tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

„Gospodarski dom“ v Cerknem.

Otvoritev in slovesno blagoslovljenje novega „Gospodarskega doma“ v Cerknem dne 25. oktobra t. l. izvršila se je vsestransko sijajno. K temu je kajpada pripomoglo tudi lepo vreme. Bilo je v nedeljo krasno vreme, lep solčen dan, kakoršnih v jesenskem času le malo vžijemo. Da bi ne bil pred nedeljo med tednom dež strašil dan na dan, bi bila udeležba iz oddaljenih krajev še večja, a kaj se hoče, vreme ima v tem času tudi svoje muhe! V nedeljo pa je toraj nastopil krasen dan, kateri je privabil ogromno ljudstva iz celega okraja, kakor tudi iz oddaljenih krajev v Cerkno k izvanredni slavnosti.

Po končanej sveti maši, katera je bila ob 10. uri, zbralo se je ljudstvo v prostorih „Gospodarskega doma“, da so bili vsi prostori do zadnjega kotička napolnjeni. G. dekan je najprvo z asistenco gg. kaplanov blagoslovil stroje v mlekarstvenih prostorih, na to je g. dekan spregovoril nekaj prav spodbudnih besed. Povdarjal je važnost kmetijske organizacije, priporočal vzajemnost in složnost društvenikom, da naj bi politični prepiri in domače osebnosti ne segale čez prag „Gospodarskega doma“, ampak da se složno oprimejo skupnega dela na gospodarskem polju; končujoč z besedami: „in ta „Gospodarski dom“, ki vsakega tako prijazno pozdravlja, kdor pride v našo vas, — ta „Gospodarski dom“ naj bi bil tudi dom miru in sprave, dom složnosti in marljivega dela, da si tako pridobimo tudi Božji blagoslov“.

Nato je sledil slavnostni govor v dvorani „Gospodarskega doma“. Slavnostni govor je govoril g. Ernest Klavžar iz Gorice.

Govornik je v poljudnih besedah razložil veliki pomen „Gospodarskega doma“ v Cerknem, spomnil in zahvalil se različnim osebam, katere so pri-

pomogle, da se je „Gospodarski dom“ sezidal; spomnil se tudi visoke vlade in deželnega odbora, katera sta v ta namen podelila znatne podpore. Naglašal in povdarjal je posebno, naj vlada složnost med Cerknjani na gospodarskem polju, ker le v slogi je moč. „Viribus unitis!“ dejal je govornik, je geslo našega presvitlega cesarja, katero geslo naj prevladuje posebno državljanje — kmetovalce, ker le ako bomo složni, bo tudi naš „Gospodarski dom“ imel zagotovljene, krasne vspehe. Z trikratnim „Živio“ na presvitlega cesarja konča govornik, kateremu ljudstvo odgovarja z gromovitim „Živio!“ Čitalniški pevski zbor pa je zapel „Avstrijsko himno“. S tem je bila slavnost v „Gospodarskem domu“ končana. Ob 1. uri popoldne je bil banket v gostilni A. Kobala, katerega so se udeležili poleg odborov domačih društev tudi več drugih gospodov. Po obedu je gosp. I. Lapanja iz Kobarida, kot dež. poslanec in zastopnik „Kat. pol. društva v Kobaridu“, napil napredku našega kmet. društva, katero si je sezidalo tako krasen „Gospodarski dom“, kateri naj prinaša celemu okraju boljše gospodarske odnošaje. Rekel je g. poslanec, da so edino pri naši mlekarji na Goriškem vsi pogojji izpolnjeni, da se naša mlekarica povzdigne do vzorne mlekarice, ter da se zaprosi visoka vlada, da otvori pri nas mlekarstvo šolo; da se bodo imeli priliko naši ukaželjni mladeniči izvežbati v mlekarstvu v materinem jeziku; da tako pridemo na Goriškem do dobro izvežbanih mlekarjev, kakoršnih sedaj pogrešamo. — Iz govora g. poslanca smo spoznali, da se živo zanima za gospodarska vprašanja.

G. župan Kosmač napil je zbranim gostom v imenu občine, želeč, da bi se še večkrat skupaj sešla taka družba, katera je nam Cerknjanom naklonjena zaboljšanje našega združništva.

Predsednik kmetijskega društva g. Sedej Anton, napije navzočemu g. mle-

Tolmina, kateri je izdelal načrt za „Gospodarski dom“, ter se zanimal in trudil ob času gradbe poslopja. G. Ivančič se je v lepih besedah zahvalil in spodbujal navzoče k nadaljnjemu delu.

G. Klavžar je slikal napredek društvenega in narodnega življenja v Cerknem iz preteklih let, ter napil navzočim uradnikom in slovenskemu uradovanju.

Predsednik kmetijskega društva prečita naslednje do banketa došle brzojavke:

Gorica: Osebnostno zdržan, kličem tem potom naprednim cerkljanskim kmetovalcem: Živeli! Štrekelj.

Kobarid: Živeli napredni Cerknjani! Slava!

„Kat. pol. društvo v Kobaridu“.

Kobarid: V duhu z Vami! Veseleč se Vašega napredka, Vam kličemo krepki: Slava!

„Kat. izobraž. društvo v Kobaridu“.

Kamnje (p. Černič): Bog blagoslovi zidani spominek dejanskega krščanstva in pričo cerkljanskega napredka! Kosec.

Prečitano se je tudi nekaj došlih pismenih čestitk in izjav, kakor od c. kr. kmetijskega društva v Gorici, „Gospodarske zveze“ v Ljubljani in druge. Sledilo je na to še več napitnic, naglašujoč slogu in edinost, kateri sti prvi pogoj zdravemu združništvu, spojeni s treznim in varčnim delom.

Predsednik se zahvali udeležencem, kateri so pripomogli slavnosti do sijajnega vspeha, kakor tudi govornikom za spodbudne besede.

Okoli 5. ure popoldne pričela se je veselica, katero je priredila „Narodna Čitalnica“ ob tej priliki z zelo obširnim vspehom. Tudi pri veselici je bila velika udeležba tako, da je bila dvorana popolnoma natlačena. Izmed pevskih točk naj posebej omenjamo Laharnarjevo „Pri zibelci“ in Hubadove „Slovenske narodne pesmi“, katere so občinstvu jako dopa-

dale. Dalje Jenkov dvospev „Na tujih tleh“, katerega se je moralo na željo občinstva ponavljati. Jako dobro pa se je deklamovala veseloigra „Morilca“. Pelo se je še več pesmi natanko po vspehu, kakor Aljažev „Triglav“, Gerbič „Gondolirjeva pesem“ itd. Med posameznimi točkami pa je pridno udarjal tamburaški zbor, pomnožen z domačim orkestrom. Sledila je igra „Svoji k svojim!“, spisal Vošnjak, pri kateri so se odlikovale posebno Berta, Zora in Mica. Po veselici vnela se je živa, neprisljuna zabava, med katero je pevski zbor zapel še več lepih pesmi, menjajoč se z godbo.

V občjo zadovoljnost razšli smo se pozno v noč z zavestjo, da smo danes praznovali pomenljivo slavnost, na katero se bodo še pozni rodovi hvaležno spominjali. „Gospodarski dom“, katerega smo si zgradili, pa naj bo naš pravi združni kmetijski dom, dom, resnega in složnega dela. Naj vlada v njem vsikdar pravi združni duh, kateri naj pripelje do blagostanja in božjega blagoslova. ... k

Vzajemna zavarovalnica goveje živine v Bovcu za bovski sodnijski okraj.

Davno bi vže bil čas poročati o tem novem koristnem društvu, a tudi zdaj gotovo ni prepozno.

Društvena pravila so sestavljena po najnovejših ministerskih odredbah, in kot taka skoraj gotovo jedina zdaj uporabna med Slovenci.

Ker sta gmotna društvena namena dva, namreč 1. odškodovanje društvenikov za poginole govedi in telet v slučaju nujnega klanja in pogina po boleznih ali nesreči in 2. povzdiga živinoreje s predavanji, poučevanji in nagradami, zato sta tudi dva sklada: zavarovalni ali rezervni sklad in izvenzavarovalni sklad, služeci v pokritje stroškov drugega namena in pa v kritje upravnih stroškov društva. Društvo je začelo delovati začetkom avgusta lanskega leta.

O delovanju društva do 31. decembra 1902. sledeče:

PODLISTEK.

11

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

VIII.

„Čudna reč je zakon,
Pa je imenitna...“
Ant. Hribar.

Molče sta korakala nato Kozmek in Tone navzgor proti selu. Vsak je bil zatopljen v svoje misli. Kozmek poromal je v duhu najbrž naprej v one čase, ko bode živel srečno, sladko življenje z ljubljenjo Špelo. — Tone je pa, hudomušno smeje se, mislil na odpustni list v stari skrinji, na lepo škatljico, na črnilo iz saj in na cvetočo — šestdesetletno devico Špelo. Videl je uže naprej, koliko smeha bo, ko se raznese novica o Kozmekovi ženitvi.

Končno dospeta pred nizko, zakajeno kočjo. Kozmek stopi naprej, odrine trhlen jesenov zapah pri durih in oba vstopita. — V koči je bilo v istem prostoru vse: kuhinja, klet, izba in spalnica. Sever je sedel kar brez prošenj in poklonov na staro klop ob ognjišču; Kozmek je pa privlekel v tem iz razpoke v zidu velik rjav ključ ter pričel odpirati skrinjo, v kateri je vže toliko let spal spanje pravičnih imenitni odpustni list. — Hudo je zajejala stara ključavnica, kakor bi ji bilo težko dati od sebe, kar je zaklepala toliko let. Nazadnje se je odprl pokrov in videlo se je v skrinji kup zakrpane obleke, nekoliko perila ne prav nedolžne zunanosti in nekaj druge brezpomembne starine.

Mrak je kar malo pobrodil po skrinji in takoj je prinesel ven nadepolni odpustni list. Veselo ga je

„Sedaj poglej, bo-li dober ali ne. Na tej strani je šel bel in čist, da — Bog varuj žal besede! — Res, da so ga uže malo oblazile muhe, a kaj bo to! — Kje pa ni muh, povej mi? — Povesod so, tudi na županovem nosu“.

„Še nekaj! — Kje imaš pa škatljo?“

„Hej, ne bodi siten! — Saj ni še sodnji dan“, reče Mrak in privleče iz skrinje pisano škatljico od — „cikorije“.

„Šment, to bo pa res pismo, da malo takih! Lahko ga bo Špela vesela“, vsklikne ironično Sever. „Toda, kje imaš pa pero? — Ali misliš, da bom pisal z nosom?“

Strela iz jasnega so bile te besede Mraku. Obupne misli so mu švigale po glavi. Vže je imel na jeziku usodepolne besede: „Idi se solit Špela, ljubezen, zakon in sreča! Samec sem in ostanem do sodnjega dne“. A za časa se je spomnil, da nosi hlače, da je mož in da mož ne sme obupati nikdar. Ta misel na hlače — ga je potegnila od brezdnega pogube in mu položila na jezik besede:

„Bog in vsi svetniki! — Kje pa pero? — Mislil sem uže, da držim srečo za rep, a sedaj vidim, da sem še daleč od nje. — Svetuj mi, Tone, kaj naj počnem, a tako, da opravi lahko brez stroškov“.

„I no, saj ni prav tako hudo, kakor misliš. Gosje pero dobi, pa sva na konju“.

„Kaj, gosje pero? — No, gos in kokoš, obe sta prilezli iz jajca... Mrak, namiguje ti sreča! — Glej, prav sedaj je zunaj sosedov petelin... Kar za njim, pa izpuli mu pero. V njegovem repu tiči vsa tvoja sreča. — Ti, Tone, pripravi mej tem malo čobodre, da se bo lahko pisalo. Tu je lonec, tam voda, saje

Nato se je spustil Mrak na perutih ljubezni kakor blisk za petelinom. Ta je kričè pobegnil na domače dvorišče in se zamešal mej kokoši, misleč, da bo tako zavarovan. A motil se je revež. Mrak je bil podjetnega duha, kakor še nikdar v svojem življenju. In kaj ne bi bil? Saj je ljubezen — vsemogočna. — Bal se ni niti tujega dvorišča, niti jezične sosedu, niti kurje armade. Hlastno, kakor volk mej jagnjeta, je planil Kozmek mej kokoši, ki so se s kričanjem in kokodakanjem razpršile na vse strani. A Kozmek je bil hiter. Takoj je vjel za rep najmastnejšo in največjo kokoš, ki je bila opešala na obupnem begu. Predno je vedela kokoš, kako in kaj, ji je uže izpukal Kozmek tri peresa ter jo zopet izpustil. Nesreča je pa hotela, da je prihitela prav v tem stara Štrena v smrtnem strahu v hišno vežo, češ: kaj pač davi moje ljubke putike? — V prvi razburjenosti je mislila, da je pritacala lisica mej drago ji kurjo obitelj; a kaka prevara! Mesto lisice zagleda sosedu Mraka z dušo, telesom in kurjim peresom, moško korakajočega čez dvorišče. Pero je prešibko, da bi moglo povedati, kaj se je tačas godilo v Štrenini duši. — Dragi bralec, pomagaj si sam in spomni se — francoske revolucije. Jaz ti ne morem povedati več, nego da je pograbila Štreno zelena jeza pravičnih. Skočila je, kakor besna, v hišo po lopar in tako obožena zakadila se v ubogega Kozmeka. Ako ne bi se bil ta takoj srečno umaknil, moral bi bil nesti čepinjo v nedrji domov, ker Štrena je mahnila s tako silo, da je lopar kar žvižgal po zraku. A nikar ne misli, dragi bralec, da je smuknilo radi tega Kozmeku srce v hlače. — Ne! — Takoj se je zavedel svojega moštva in naskočil zopet prvotno mesto.

(Dalje pride.)

Udov je bilo 197. Pri govedu je zavarovalni odstotek 1%. Zavarovanje vsakega teleta v slučaju pogina pri telitvi ali pa v prvih 4 tednih se je plačalo 80 v; pri odškodovanju se odbiva od teže teleta 15%, ter se plača po dnevni ceni. Govedij je bilo zavarovanih 318, telet pa 243.

Obratni račun zavarovalnega sklada:

dohodki K 917-09

stroški „ 349-12

ostalo K 567-97

Obratni račun izvenzavarovalnega sklada:

dohodki K 160-50

stroški „ 171-82

primanjkljaj K 11-32

Izkaz imovinskega stanu zavarovalnega sklada: K 399-29.

Izkaz imovinskega stanu izvenzavarovalnega sklada K 40-88.

Računski posnetek zavarovalnega sklada:

imetki: K 579-29

dolgovi: „ 180—

Računski posnetek izvenzavarovalnega sklada:

imetki: K 114—

izdatki: „ 73-12

Čisto premoženje društva znaša torej: K 440-17.

V tem času so poginile 3 krave in 2 teleti; odškodnine se je izplačalo 598 K.

Iz teh podatkov se vidi, kakó zelo potrebno je naše društvo! Zgodilo se je, da je poginila jedina krava uboge udove — kakó naj bi si kupila drugo, ako bi ne bila zavarovana! Čudil se bo morda ta ali oni, kako to, da je toliko nesreč? Gotovo je, da ljudje niso kaj umni živinorejci, da tudi hlevi niso kaj uzorni; mnogo pa je krivo temu tudi to, da smo „na Klanču“, da imamo prvo zdravniško pomoč še le v — Tolminu. Gorje pač, ako bi ne imeli par izkušenih mož doma! V tem moramo pohvalno omeniti Antona Šulerja iz Bovca, ki se ne straši ne poti ne izgube časa, da le more s svetom ali v dejanju pomagati.

V zdravilni namen si je društvo letos nabavilo tudi precej raznih zdravil.

Nadalje omenjamo, da je število udov letos poskočilo nad 300, objednem pa ne vemo, ali je pripisovati nemarnosti ali drugim činiteljem dejstvo, da ni do zdej v Čez-Soči in na Žagi še nobenega uda. Zganite se vendar vsaj vi, ki veljate med sosed za razumnike, dasi morda v živinorejskem oziru!

Ta in oni pravi, da društvo ne bo vspevalo, ker je preveč nesreč; (letos jih je namreč vže novih 10 ter 733.50 K odškodnine) mi pa pravimo, da društvo izborna vspeva! Saj pač nima društvo prvotnega namena, nabirati glavnic, ampak ljudem pomagati v nesreči! In to nalogo izvršuje točno! In, ako ne bo zadoščeval 1% zavarovalnine, ga pa povišamo, in ljudstvo ne bo mrmlalo, dobro vedeč, da: danes meni, jutri tebi.

Konečno mislimo, da nikakor ni odvrč, ako malo podrezamo nekatere kraje in okraje, ki se vedno le zanašajo na deželno zavarovalnico, češ, čemu naj ustanovljamo zdaj, ko začne skoro posloovati deželna!

Ako bi bili mi na Bovškem tudi takó mislili, bi zavarovalnice zdaj ne imeli — 16 oškodovancev pa tudi ne odškodnine, ki so jo dobili tekom enega leta.

Sicer pa pristopijo vže obstoječe zavarovalnice k deželni zavarovalnici kot podružnice in se ne razpusté. Na delo torej v korist uboze ljudstva!

Dopisi.

S Krasa. — Trgatev vršila se je pri nas na Krasu pri najugodnejšem vremenu. Škoda le, da smo imeli letos kaj malo trgati. Stare trte nam pridno uničuje trtna uš, novih nasadov z američanko pa imamo še prav malo. Glavni naš pridelek nas je torej letos zapustil. Ščim naj poravnamo razne stroške, katere nam prizadeva obdelovanje naših zemljišč? Ščim naj poplačamo visoke davke in še višje doklade in razne druge družinske stroške, ako ne pridelamo vina in ga ne spravimo v denar? Pred leti dobili smo še precej denara za pšenico. Ali dandanes je cena pšenice tako padla, da je z ozirom na velike stroške, ki so združeni z njenim pridelkom, ne vrže več Kraševcem, da bi jo sejali. Nekateri se nadejajo, da jih reši deželni hipotekni zavod. Nočemo trditi, da ne bi bila ta nova ustanova dobra, ali dobra bude le za jako varčne in delavne hipoteknega zavoda se poprej pridejo ob

svoje, nego bi se to inače zgodilo. Pa tudi socijalec Kopač, ki kolovrati po nekaterih naših vaseh in kateri ima med svojimi poslušalci največ lenuhov, nas ne bo rabil in naj še tako vpije, kako da kmet hudo trpi, a se gospoda prijetno masti.

Dragi Kraševci! le daleč preč od krivih prerokov, ki imajo le z jezikom Vaš blagor pri srcu. V izglede pa naj Vam bodo pridni in varčni kmetovalci, kakor so na priliko naši Ivanjegraji in Zagraji, ki se pridno pečajo s trtorejo in ima že skoro vsak nove trtne nasade. Pri vsi slabi letini so omenjeni kmetovalci letos vendar toliko pridelali, da zmorejo najpotrebnejše stroške za svoja opravila. V Komnu imamo sicer potovalnega učitelja in ta tudi v resnici vedno našim ljudem prigovarja, naj bi pridno sadili ameriške trte, ker ni daleč čas, ko bode trtna uš naše stare trte popolnoma uničila. Pa kaj pomagata, ko ima pri nas še toliko ljudi za te lepe nauke gluha ušesa. Zato ni čudo, da predejo po sodih pajki mesto da bi jih polnila žlahtna kraška kapljica, ter da ne pridelajo ljudje niti toliko vina, da bi si ga mogli doma kaj privoščiti. Kako žalostno je videti posestnika v vinorodnih krajih, ko mora v krčmi za drag denar vino piti, mesto da bi se krepčal z lastnim pridelkom doma.

Torej le urno na noge, Kraševci! Prirejte si pridno nove trtne nasade. Cepite ameriško v domačo črno trto in pazite da si Kras ohrani svoj slavnostni teran. Objednem pa prekopavajte pridno vašo zemljišča, gnojite jih dobro, da si pridelate poleg terana tudi potrebnega živeža. Naša zemlja je stara, je izrabljena, treba ji je torej pomagati in nadomestiti z gnojem one snovi, katere je izgubila tekom časa. Pri vsem tem pa ne sme priden kmetovalec nikdar pozabiti na Boga. Ako hočemo, da nam bo dobro na tem svetu, držati moramo se vedno starega gesla: „Moli in delaj in božji blagoslov nam gotovo ne izostane“. Preč torej s pohujšljivimi časniki. Preč s socijalnimi preroki, ki nas odvrčajo od zgoraj navedenega gesla. Čitajmo raje poučne kmetijske časopise in druge poštene slovenske liste, ravnajmo se po njihovih navodilih, kajti le tako zadenemo pravo.

Št. Viška gora. — (Župan Matevž je pa res mož kakor se tiče.) — Na rožnvenško nedeljo smo obhajali tukaj porcijunkulo. Blizu 400 faranov obojega spola je prejelo o tej priliki sv. zakramente. — Osmi dan potem je pa naša proslula tele-genca demonstrirala proti porcijunkuli — s plesom. Komaj je končala deseta maša, pihnil je „kapelmajster“ domače „plehbande“ v svoj pihalnik (po domače: klernet) in začelo se je pretresljivo kraljenje (po domače: gadva) pred cerkvijo in župniščem. — In v čegavih prostorih se je plesalo do drugega jutra? — Čujte in strmite! — V prostorih našega poštene župana M. P., — vdovca, očeta 4 nedorastlih otročičev, moža, ki ima brata duhovnika. Povabljeni je bila gotovo k plesu tudi vdova iz Za... hm... hm... kra... kra... ja... ja...

Drugega jutra sta dva ponočnjaška rogovileža (katerih eden ima strica duhovnika, drugi pa očeta ključarja) z ostudnim govorjenjem napadla gospodinjko, ki je nesla vodo. Ona jima je radi tega rekla: „ostudneža“. Namesto da bi bila nato mirovala, šla sta za ženo celo v hišo. Tam ju je pa hišni gospodar vsprejel, kakor sta zaslužila, in ju vrhu tega tožil pri sodišču v Cerknem. Tam sta bila spoznana krivima in za enkrat prav milo obsojena v poravnavo stroškov in 24 ur zapora. Najlepše pa še pride. — Vsakdo bi pričakoval, da bo naš skoz in skoz „modri“ župan poredneža posvaril in okregal. Toda ne!! — Ne samo, da je imel oba razgrajčata celo noč pod svojo „gostoljubno“ streho, ampak jima je še spisal tožbo radi razžaljenja časti proti napadeni ženi in njenemu možu. In sicer je poštenji Matevž to tako-le „pogruntal“, da je postavil v tožbi enega fantalina za tožnika, drugega pa za pričó. Tako je mislil on da bode najbolje. A opekeli se je globoko notri do svojih poštenih kostij. G. sodnik je takoj spoznal „rep“ — starega lisjaka in je stopil nanj tako trdo, da je lisjak z zobmi zaškripal in da sta milo „zajamrala“ — lisjakova mladica. —

O ponočnem miru in redu ne moremo pri nas niti sanjati, ker nam tega ne dopuste „bulembajserji“, ki ob vseh urah lajajo, krulijo in vriskajo... C. kr. orožnikom priporočamo, naj pazijo na Goro, ker je tam veliko gnijilega, Gorjani! Vse kmetijske in

že v klasje, a kruh iz tega zrna bo — grenek in nevžiten. Nekateri stariši si že sedaj pulijo lase iz glave zaradi razuzdanih otrok, drugi si jih pa bodo pulili, kadar jim dorastejo otroci, katere sedaj pošiljajo v „znano beznico“.

„Stari poblič“, ti pa le poveljuj v „Soči“ poštenega Matevža, saj nam daš s tem samo povod k novim fotografijam tega „kampiona“. — „Gorjan stare korenine“.

Politični pregled.

Cesar Franc Jožef

obišče saksonskega kralja Jurija prihodnji teden v Draždanih.

Državni zbor.

Po najnovejših poročilih se državni zbor ne skliče 10. ali 12. novembra, marveč še le 17. ali pa 18. novembra.

Bodoči justični minister.

„Tiroler Tagblatt“ poroča, da postane justični minister predsednik višjega sodišča v Inomestu baron Gall, brat trgovinskega ministra.

Deželni zbori.

V istrskem deželnem zboru je večeraj slovanska manjšina nadaljevala obstrukcijo. Stavila je razne predloge, vprašanja in interpelacije.

Torkova seja kranjskega dež. zbora bila je zopet jako burna. Posl. dr. Krek je ostro napadal dežel. pred. barona Heina ter mu očital kot predsedniku dežel. šolsk. sveta kranjskega, da je pristransko postopal v disciplinarni zadevi proti posl. Jakliču kot učitelju. Kat. narod. posl. dr. Kreku burno pritrdjevali. Dr. Tavčar pa je barona Heina zagovarjal. Na dr. Krekova očitanja je baron Hein odgovarjal v nemškem jeziku. Na galeriji so vpili, naj se ne dopusti deželnemu predsedniku odgovarjati na slovenske govore v nemškem jeziku. Tudi dr. Šusteršič je stavil do deželnega glavarja vprašanje, kaj misli storiti, da se varuje poslanska imuniteta. Med dr. Šusteršičevim govorom je prišlo med govornikom in med dr. Tavčerjem do burnih prizorov. Dr. Šusteršič je rekel dr. Tavčarju, da je v nedeljo na banketu odvetniškega shoda govoril iz njega šampanjec, ko je dr. Tavčar pri ti priliki govoril nekaj o slogi. V ti seji je stavil posl. Majaron interpelacijo zaradi žalostnih in krivičnih sodnih razmer na Korškem. Prihodnja seja bode v torek dne 3. novembra.

V sredo se je zopet zbrala komisija štajerskega deželnega zbora, in se posvetovala o volilni reformi. Manjšina brez volilne reforme nikakor noče dovoliti proračuna. Finančni odsek štajerskega deželnega zbora je sklenil naklade povišati za pet odstotkov, za en odstotek več, kakor je bilo nameravano.

Šlezijjski deželni zbor se je izrekel, da se nagodba z Ogrsko sprejme le, ako bo pravična, sicer naj se pa državni polovici gospodarski ločita.

V češkem dež. zboru so Nemci obstruirali tudi v zadnji seji. Deželni maršal je sejo zaključil ter naznanil, da prijavi prihodnjo sejo pismenim potom. Govori se, da se zasedanje češkega dež. zbora zaključí. Nemcem ne bi bilo to po volji.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji.

Dalmatinski namestnik je izdelal zakonski načrt, s katerim naj bi se rešilo pereče vprašanje, kateri naj bode službeni jezik pri državnih uradih v Dalmaciji. Ta zakonski načrt je bil te dni dotiskan in se je tudi že razdelil med dalmatinske deželne poslance. Naravnost pa se mora reči, da je omenjeni zakonski načrt gorostasen monstrum. Po omenjenem načrtu bi se raba italijanskega jezika na državnih uradih v Dalmaciji res nekoliko omejila, a nadomestila bi se potem z nemščino. Nemški namreč ima biti občevalni jezik med državnimi uradi, izvemši one na teritoriju kraljestva. Nemščina bode dopisovalni jezik s centralnimi oblastmi. Nemščina bode poslovni jezik za vsa prezidijalna opravila na namestništvu v Zadru. Le v pojedinih slučajih se ima prepuščati razumu in izkustvu, da bi naj deloma prihajal do uporabe srbsko-hrvatski jezik. V računarski službi se imajo vsi registri in nakaznice, ki služijo za kontrolo srednjim oblastim, voditi v nemškem jeziku itd. itd. Glede finančne stroke delajo se uvedbi hrvatskega jezika zapreke, češ, da hrvatski jezik nima za to stroko potrebnih izrazov. Kaj zasluži vendar človek, ki kaj takega napiše?! Kakega jezika se postavlja na Hrvatskem finančna uprava za vse svoje posle, ako ne hrvatskega in je prišla morebiti beračič k Nemcem za potrebne tehnične izraze? Iz vsega načrta je torej razvidno, da ni še zaumrla

noma germanizirati. Z omenjenim načrtom, ko bi namreč postal zakon, kar pa ne bo, hoče se namreč dalmatinskimi Hrvatoma in recimo tudi onemu malemu številu Italijanov, ki se v Dalmaciji nabajajo, zapreti pot do državnih služb. Vse sole v Dalmaciji so, kakor je popolnoma naravno, skoro izključno hrvatske. Italijanski je še malo. Niti Hrvatje niti Italijani se ne marajo učiti nemščine, ker je tudi ne potrebujejo. Zaradi tega bi pa vlada spravila cela krđela nemških uradnikov v Dalmacijo ter jih postavila na najboljša mesta. S pomočjo nemških uradnikov, si misli naša vlada, bi začela naša vlada germanizirati tudi Dalmacijo in sicer najprej s tem, da bi v Dalmaciji za otroke nemških uradnikov ustanovila semtertje po kako nemško šolo. Za take šole ne bi bilo seveda treba postavnega števila otrok, saj bi se vlada prav nič ne ozirala na določbe šolske postave za ljudske šole, niti za dotična poslovna določila, kdo naj bi prispeval za vzdrževanje takih šol. Niti za mizerijo v državnih blagajnah bi se ne zmenila, katero ima vedno na zobeh, ako se jo prosi podpre za najpotrebnejše reči. O, ne, tu bi ne bila mizerija in slabo finančno stanje prav nič na potu. Nasprotno! Za nemške šole v Dalmaciji sipala bi vlada, ako bi le količkaj upala, da dosežejo svoj namen, kar stotisočake. Torej naš avstrijski zistem loti se vsega, naj bo še tako bedasto, naj si bo še tako škodljivo za državo in naj so se zle posledice takega neumnega postopanja izkazale že sto in stokrat. Človek, opazujoč vse to, kar se pri nas dogaja, mora nehoté misliti, da državnikom, ki so na krmilu avstrijskih vlad že leta in letazaporedoma, ni nikakor do obstanke avstrijske države, ampak da gledajo v prvi vrsti le to, kako bi nemške narodnosti v Avstriji, v prvi vrsti seveda Slovane, ponemčili. S tem si ti državniki nakupujejo sovraštvo vseh nemških narodov in v prvi vrsti tudi Slovanov, a objednem vzbujajo pri istih tudi mržnjo do takih avstrijskih vlad. S takim postopanjem sejejo med avstrijske narode prepir in nezadovoljnost ter jih silijo, da si iščejo pomoči tudi izven avstrijskih mej, kajti predno kak narod pogine, poprijel se bo vseh sredstev, o katerih misli, da bi ga znala rešiti. S takim postopanjem torej razrušile so avstrijske vlade z germanizatorično tendenco potrijotični čut mnogim, ki si želé preko granic naše države, iskajoč tam svojo rešitev pred narodno smrtjo.

Kriza na Ogrskem.

Grof Štefan Tisza se ni sestavil svojega ministerstva. Liberalna stranka se namreč med seboj prepira. Nekateri so za to, naj bi se nekatere točke vojaškega programa, katerega je izdelala devetorica, spremenile tako, kakor zahteva grof Štefan Tisza. Drugi se pa temu upirajo. Naiveč preglavice jim dela grof Appony. Ta ni hotel do danes ničesar vedeti o kaki spremembi. Pač pa je rekel, da izstopi iz liberalne stranke, ako ista na vojaškem programu devetorice kaj spremeni. Z Apponyjem pa bi stopilo iz liberalne stranke okolo 66 drugih poslancev. Točka, o kateri se suče prepir, je namreč tale: Devetorica predlaga namreč načrt zakona, po katerem bi imela krona pravico določevati poveljni jezik v ogrskih polkih v soglasju s parlamentom. Grof Tisza pa predlaga, da bi se ta točka tako-le glasila: Krona določuje poveljni jezik, kakor do sedaj. Skoraj gotovo je, da vzprejme večina liberalne stranke to spremembo in da se posreči grofu Tiszi sestaviti novo ministerstvo. Jako dvomljivo pa je, da bi se doseglo redno delovanje parlamenta, ker opozicija bode obstruirala tudi zanaprej. V tem slučaju pravijo, da misli grof Tisza razpustiti državni zbor ter razpisati nove volitve. Pa tudi s tem bi ne bilo dosti pomagano, ker bi vlada pri novih volitvah najbrže polegla. Kakor rečeno, položaj na Ogrskem je še vedno jako zamotan.

* * *

Appony se je udal. Vzprejel je predlagane spremembe grofa Tisze. Potem takem je liberalna stranka jedina. Grof Tisza predstavi danes cesarju novo ministerstvo.

Italijanska ministerska kriza.

Italijanska ministerska kriza je torej rešena. Giolitti predstavi kralju jutri nove ministre.

Črnagora in Italija.

Kakor je izvedel neki srbski list, dela se v črnogorskih krogih na to, da se Črnagora emancipira od Avstrije, kar se tiče valute in pošte ter, da se odprta od Italije, postavi na lastne noge. Dela se tudi na to, da se Črnagora bolj ko bolj približa glede trgovine Italiji. V Neopolju se je ustanovilo društvo z ustanovno glavnic 300.000 lir. To društvo

Velika zaloga dalmatinskega vina

se je odprla v Gorici na voglu trga Korenj, v ulici Formica h. št. 1. Prodaja se na debelo. — Postrežba točna. Priporoča se sl. občinstvu v mestu in okolici za mnogobrojni obisk.

Jakob Mačukat.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica. priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvoreno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Naznanilo preselitve

Naznanjam sl. občinstvu, da sem preselil svoj zobozdravniški atelje s prvim oktobrom v

Corso Giuseppe Verdi 19.

(poprej Vrtne ulice) nasproti ljudskemu vrtu in ordinujem od 9.—12. ure predpoludne in od 2.—5. ure popoldne.

Med. univ. dr. B. Pikl,

zobozdravnik v Gorici.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

praduje od 1. avg. naprej od 8. zj. do 1. pop.

Leop. Reja,

gostilničar „Pri Golobu“

na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Ne v Ameriko!

V slovenski in hrvaški Istri, v bližini Trsta, prodaja se ali da v našem ob zelo ugodnih plačilnih pogojih več lepih posestev z gospodarskimi poslopi.

Pojasnenja je dobiti brezplačno v pisarni g. **dr. Gregorina** v Trstu, Molino piccolo 7. II.

Šimenc Fric

krčmar

dosedaj v Gosposki ulici (Via Signori)

preselil se je v

Magistratno ulico š. 9, (Via Municipio).

Priporoča se za obilen obisk.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Kdo želi odstraniti vinske napake in bolezni?

Obrne naj se v mirodilnico (drogerijo)

A. Mazzolli,

v Gosposki ulici hiš. št. 6,

katera ima bogato zalogo naj-novejših in kemično čistih pripomočkov za ozdravljenje kakoršnihkoli vin.

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo irganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„**Mestna lekarna**“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali po povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja.

Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	K 4.- h	4 ducat (48 steklenic)	K 14.-60 h
2 „ (24 „)	„ 8.- „	5 „ (60 „)	„ 17.- „
3 „ (36 „)	„ 11.- „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Kapljice sv. Marka.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnice,

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.

priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejšo in najbolj priproste vezilne aparate (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdortorej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let.

Dalje priporoča najboljše

švicarske žepne ure

po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Rojaki! Ne pozabite naših zavodov.

Zahvala.

Pri groznem požaru, ki je dne 8. avgusta t. l. uničil velik del trga Bovec na Primorskem, vdeležena je bila banka „SLAVIJA“ s mnogimi svojimi člani. Vse požarne škode dala je ta, po vsi pravici sloveča banka preceniti v popolno našo zadovoljnost. Odškodnina se je izplačala pošteno in točno. Podpisani poškodovanci štejemo si v dolžnost, izreči slavni banki, „SLAVIJI“ za njeno kulanco svojo toplo zahvalo ter jo priporočati sl. občinstvu.

Bovec, dne 16. oktobra 1903.

Trška občina Bovec	št. 196,	Anton Šulin, bovski župan,	št. 115/126
Anton Straussgith,	„ 343	Leopold Jonko,	„ 186
Anton Sovdat,	„ 309	Ana Černuta,	„ 208
Martin Abuja,	„ 132	Ivan Kavc,	„ 122
Ivan Klavara,	„ 130	Alojsij Sorč,	„ 149
Jošip Komac,	„ 189	Andrej Kravanja,	„ 288
Fani Golob,	„ 124	Kristjan Bratina,	„ 32
Miha Ivančič,	„ 173	Andrej Govsuar,	„ 304
Franc Pečenko,	„ 329	Elisa Sorč,	
Jošip Zornik,	„ 324	Lovro Fleiss,	
Helena Pečenko,	„ 142		

ima namer voditi trgovinsko zvezo med Italijo in Crngoro ter med skaderskim vilajetom.

Sestanek nemškega cesarja in ruskega carja boe te dni v Wiesbadenu. Sestanek bo imel politično važnost, ker bodeta prisotna tudi državni kancelar grof Bülow in ruski minister zunanjih zadev grof Lamsdorf.

Ruski minister za zunanje zadeve v Parizu.

Te dni se mudi v Parizu ruski minister za zunanje zadeve grof Lamsdorf. Bil je pri predsedniku francoske republike ter mu izročil carjevo lastnoročno pismo. Potem pa je bil gost francoskega ministra zunanjih zadev Delcassaja, s katerim je imel daljše pogovore. Listi poročajo, da se je grof Lamsdorf iz teh pogovorov prepričal, da so ostale razmere med Francijo in Rusijo nespremenjene tudi po bivanju italijanskega kralja v Parizu.

Car za Poljake.

Car je obiskal v Skiernjovicah nepričakovano mestno šolo v spremstvu vrhovnega guvernerja Czertkova. Ker so otroci molili v ruskem jeziku, je vprašal car učitelja, ali so vsi otroci pravoslavni, nakar je učitelj odgovoril, da so izmed 87 učencev le trije pravoslavni, ostali pa katoličani. Car je začuden rekel: „In zaradi treh pravoslavni učencev naj 84 katoliških učencev molijo rusko in ne poljsko?“ Ker pa je tako odredil Czertkov, mu je car nemilostno namignil, naj odstopi, kar je guverner tudi storil.

Nova zarota v Srbiji.

V Srbiji so prišli na sled novi zaroti. Aretirali so baje sedem častnikov.

Francozi za Macedonce.

V Parizu se je vršil v nedeljo velik shod zunanjih delegatov, da se določijo sredstva za pomirjenje v Macedoniji. Delegatje so prišli iz Angleške, Italije, Belgije, Zjed. držav in Macedonije. Enak shod se je vršil tudi v Lionu.

Avstrijski častniki za Macedonijo.

Zapovednik bosansko-hercegovske žandarmerije, generalni major Cvetičanin in njegov namestnik polkovnik Ecker sta izstopila baje le zategadelj, ker sta v smislu avstrijsko-ruskih reform določena za reorganizatorja turške žandarmerije za Macedonijo.

Dogodki na Balkanu.

Turčija ne ve kaj bi počela. Predložene reforme ji nič posebno ne ugajajo. Posebno ji smrdijo prve tri točke novih reform. Turčija bi hotela, da bi bili civilni agenti, katere bi določili Avstrija in Rusija, v turški službi. Pa tudi ustaški vodje izrekli so se proti novim reformam. Oni zahtevajo, da bi moral biti generalni nadzornik kak kristjan. Splošno pa je mnenje, da ne bode nič iz te nove moke, ter da ne bode še dolgo konec krvave igre na Balkanu. Zdaj preti nevarnost Turčiji tudi od druge strani. Te dni so se namreč zbrali na nekem shodu Albanci in Grki ter sklenili, da hočejo pričeti vojno proti Turčiji. Ako bi prišlo res do tega, potem bi nastopilo proti Turčiji kakih 50.000 Albancev in Grkov. Iz tega je razvidno, da se razmere na Balkanu vedno bolj hujšajo.

Grki in macedonsko vprašanje.

Rektor univerze v Atenah, ki je ob enem tudi predsednik grškega društva „Elenismos“, ki vodi grško agitacijo na Balkanu, izjavil je proti nemškemu častnikarju, da so Grki zato nasprotni bolgarskemu gibanju v Macedoniji, ker si hoče Bolgarija prisvojiti Macedonijo za-se, kar bi pomenilo smrt grški narodnosti v Macedoniji. Ko bi prišlo do tega, da bi Bolgarija zasedla Macedonijo, bilo bi kmalu Jadransko morje slovansko radi bratske vzajemnosti, ki vlada med slovanskimi državami na Balkanu. Grki so veliki prijatelji Italijanov, tako je rekel rektor, oni bi radi videli, da bi Italija zasedla Albanijo, a s pogojem, da bi pustila Grkom Epir. Tudi je Grkom jako simpatično gibanje Italijanov v Dalmaciji, v Istri in v Trstu, ki vodijo enak boj proti Slovanom z Grki. „Grki bodo vedno z Vami delili veselje in žalost“, tako je vzkliknil.

Mi Jugoslovani pa vemo sedaj eno več: Nemci nas hočejo ponemčiti, Italijani poitalijančiti; Italijanom ob strani stoji laško kraljestvo in Nemcem za hrbtom Nemčija; Italijani imajo zraven tega še pomoč Grkov. Kdo pa brani Judgoslovane, Slovence in Hrvate, pred Nemci in Lahi? Avstrijska vlada gotovo ne. S tem pa, da se naša vlada ne protivi potujčevanju, s tem, da podpira Nemce in Labe, vidimo, da ona ne misli braniti teh dežel pred aspiracijami onih nasprotnikov, katere nam je označil grški rektor.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Včeraj zjutraj ob 8. uri je umrl po dolgi in mučni bolezn v Gorici vpokojeni predsednik deželne sodišča dvorni svetnik gosp. Mozetič. Njegovo truplo se prepelje na pokopališče pokojnikov rojstne vasi Renče.

V noči od četrta na petek je umrl na svojem stanovanju v Gorici deželni uradnik g. Anton Maver.

Umrli je v ponedeljek v Bohinju umirovljeni župnik, preč. g. Matija Zarnik, brat očeta taborov, pokojnega dr. Valentina Zarnika. N. v m. p.

Tržaški namestnik odstopi? — Listi prihajajo zopet na dan z vestmi, da tržaški namestnik grof Gočss odstopi. Zdaj imenujejo celo ime njegovega naslednika. Ta bi bil sedanji dalmatinski namestnik baron Handl.

Zaroka. — Gosp. Ivan Knavs v Trstu se je te dni zaročil s hčerko gosp. Frana Hmeljaka iz Lokavca.

Častitamo!

Za „Šolski Dom“ prejelo naše upravnštvo: Anton Berbuč, posestnik v Selu 1 K. — Hvala!

Trgovski večerni tečaj se odpre tudi letos z mesecem novembrom v tukajšnjem „Šolskem Domu“, ako se prijavijo dovoljno število obiskovalcev. Predmeti poučevanja bode: trgovsko spise, trgovsko računstvo, jednovito in dvostručno knjigovodstvo ter menično pravo. Učilo se bode trikrat na teden po dve uri. Nekoliko učencev se je že oglasilo. Kdor se misli še prijaviti, naj to kmalu stori. Prijave sprejme sluga „Šolskega Doma“.

Klerikalni grobokop naroda. — Pod tem naslovom je spisal A. G. v svoji znani skromnosti članek v zadnji „Soči“, iz katerega odseva v popolni nagoti Gabrščekova plemenita duša, ovita s pasjim bičem. Ta članek naj bi veljal kot odgovor na dopis, priobčen v sobotni številki našega lista „Iz goriške okolice“, pod katerim je podpisan neki A. K. Primeren odgovor na Gabrščekove ljubeznivosti in res značilna izvajanja, prepustimo svojem dopisniku „Iz goriške okolice“, gospodu A. K., ako se mu bode sploh zljubilo pričati se s človekom alla A. Gabršček. Ker pa trdi A. G., da je omenjeni dopis „Iz goriške okolice“ pisala „podla duša, ki krevsari vsak dan po ulici Veturini“, in cika s tem na znano osebo, povemo mu, da je ta trditev navadna laž in podlo obrekovanje.

Zabava nove vrste. — Dne 3. novembra praznujejo lovci kot lovski dan. Ta dan prirede častniki tukajšnjega topničarskega polka na velikih rojcah lov na lisice. Igrala bode tam tudi vojaška godba. Za slučaj slabega vremena se zabava odloži na drugi dan. Pristop k ti zabavi je vsakemu dovoljen.

Mestni proračun za l. 1904. — Proračun goriškega mesta za l. 1904 je razporejen in si ga vsakdo lahko ogleda v 14 dneh od 25. t. m. naprej.

Ura na Kornju. — Lep dokaz abderitstva, ki vlada na goriškem mestnem magistratu je bila mestna ura na trgu Korenj. Najprej je imela ta ura mesece in mesece razbite šipe, potem pa je več tednov zaporedoma kazala vedno le jedno uro tako, da je po noči motila policijo in pijance. Zdaj so se jo vendar usmili; deli so ji nove šipe in jo spravili tudi v tek. Za vse to pa je trebalo mesece.

Zgodaj je začel. — V četrtek so pripeljali na policijo še ne desetletnega dečka Culjat Franceta, ker je kradel cigarete. Ta pobič je imel dosedaj že trikrat posla s policijo. Fant se bo naredil!

Tatvine. — Neki služabnik pod Kostanjevico bila sta ukradena dva zlata prstana. V ulici Dante pa je bila ukradena zlata ura z zlato verigo.

Goriški mestni pometači so dobili tudi svojo uniformo.

Razorožen vajak. — V nedeljo zvečer ob 7. uri bila sta na železniškem mostu dva vojaka z neko žensko. Prišel je mimo njih nek železniški delavec. Hkratu nastane med delavcem in vajakoma prepir. Eden izmed vajakov potegnil je iz nožnice bajonet. Delavec, ne bodi len, plane na vojaka ter mu iztrga iz rok bajonet, katerega je oddal na orožniški postaji v Podgori.

Padla z drevesa. — 41-letna Ostrouška Justina iz Gabrovice pri Komnu je padla v ponedeljek z neke murve ter se tako hudo poškodovala, da so jo morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

Ranil ga je z nožem zaradi treh kron. — V tukajšnjo bolnišnico so pripeljali Matijo Burića iz Pulja, ki je pa delal na Grahovem. Burić je kovač. Med

piru potegnil je Fara nož in z njim večkrat ranil na glavi Burića.

Stepla je ženo in moža. — Med ženama B. in Č., stanujočima pod Kostanjevico, vnela se je „intriga“. Zrekli sta si druga drugi kar ste le vedeli in znali, seveda nič lepega. Konečno se je zalelela Č. v B., ji prisilila dve krepki zausnici in jo poleg tega še pošteno udarila s škafof po glavi. Prišedši B. domov, povedala je možu, kaj se ji je pripetilo. Mož podal se je k Č. v hišo ter jo začel oštevati. A tudi on jo je skupil. Odnesele je namreč tudi on nekaj zausnic, s katerimi ga je Č. obdarila.

Izgubljene reči. — Neka oseba izgubila je pred dnevi zlato zapestnico, na kateri se je nahajala podoba Matere Božje. Od zadaj se je nahajal neki latinski napis. Kdor bi jo bil našel, prinese naj jo v Strassoldovo hišo št. 24 na na Franc Jožefovem tekalšču, kjer se mu izplača 40 K nagrade.

Izpred sodišča. — V ponedeljek je bil obsojen Štefan Zian iz Muše na jeden mesec težke ječe, ker je 2. avgusta t. l. hudo pretepel svojega očeta in svojo mater.

Koncert koncertne pevke g.čne Mire Dev. — Dne 29. novembra bode v Dreherjevi dvorani koncert koncertne pevke Mire Dev s sodelovanjem skladatelja in pianista Josipa Prohazke.

Trije pevski zbori na sv. Gori. — V nedeljo so bili na sv. Gori trije pevski zbori: Iz Dornberga, ki je pel pri sv. maši ob 6¹/₂, iz Medane, ki je pel ob 7¹/₂ in iz Podturna v Gorici, ki je pel ob 10. uri.

Vodstvo podružnice sv. Cirila in Metoda v Kobaridu naznanja, da bo letni shod v četrtek dne 5. novembra ob 2. uri popoldne v gostilni pri g. Friderigu. Udje naj se shoda obilno udeležijo.

Proračun cestnega odbora kanalskega za leto 1904. izkazuje dohodkov: Dozdevni blag, ostanek iz l. 1903. K 3000; državna podp. za nadalj. ceste Kanal-Avče K 8000; prispevek obč. Avče: 1/2 od 1000 robot K 700; pričakovana dež. podpora cestnemu odboru za sedanje ceste K 1500; skupaj K 13.200. Stroškov: Montu na račun dolga 4000 K III rok K 1000; Montu na račun obresti K 100; istemu odplačilo dolga 2800 K vsled posebne pogodbe 8/6 1903. št. 6989 K 2800; istemu na obrestih od tega posojila K 1400; podaljšanje ceste od Avškega mosta skozi Avče do pričetka dovozne ceste K 15.000; dela na cesti Plave-Gradec K 1200; naprava načrta Vrhavč-Lokovec, Kal-Lom (okoli 13 km) K 1300; delo v Vogerščeku K 1000; gradnja ceste Ročinj-Kambreško K 1266; nepr. in vpravni stroški K 3000; skupaj K 28.066. Ako se primerjajo dohodki K 13.200 s stroški, se pokrije primankljaja K 14.866, ki se pokrije tako-le: s 30% doklado na vse izravne davke — izvz. os. doh. — vseh kat. občin c.lega okraja in z 59% za občino Avče, ki dajo K 13.600; s posebno 15% doklado za občino Ajba, ki da K 633; s posebno 23% doklado za občino Ročinj-Doblar, ki da K 633; skupaj K 14.866.

O pomnje: V letu 1903. sprejel je cestni odbor med skladovne ceste celo cestno mrežo po banjski planoti, t. j. Grgar, Bate, Banjšice, Kal, Lom, Sv. Lucija s postranskima črtama Vrhavč-Lokovec, Čepovan in Kal, Levpa, Avče. Vse te ceste — odštevši one dele, ki jih bosta izdelovala cestna odbora za goriško okolico in tolminski cestni odbor, — bodo dolge približno 40 km in računajče po strokovnjaški cenitvi c. kr. nadinžen. g. R. Machnitscha za vsak km 14000 K bodo stale približno 560000 K. Umevno je, da kanalski okraj sam ne more prevzeti tega bremena. Glede na to, da bo ta cesta zelo povzdignila blagostanje cele planote in s tem tudi njeno davčno moč, glede na to, da bo vezala 3 okraje, in bi zaradi tega morala biti deželna ali držav. cesta in glede na to, da je kanalski okraj v cestnem oziru tako zapuščen, kakor malokateri okraj v državi, goji cestni odbor opravičeno upanje, da mu priskočita pri tem prevažnem početju z izdatnimi podporami na pomoč visoka c. kr. vlada in visoki dež. zbor. Primanjkljaj izposoditi bi si pa moral cestni odbor proti amortizaciji; zadolžil bi se sicer, toda sad posojila živjalo bi vse prebivalstvo takoj, in stroški povračila bili bi v primeri s koristjo le malenkostni.

Ker vlada pa v celem kanalskem okraju, osobito po višinah, vsled zaporednih slabih letin velika revščina in pomanjkanje, primorano je prebivalstvo iskati si drugod potrebnega kruha; ker pa se nahaja po naših planotah mnogo gozdov in dr., kar bi sedaj ob gradnji železnice donasalo siromašnemu prebivalstvu veliko dohodkov, ako bi moglo

naših visokospoštovanih gg. državnih in deželnih poslancev, s prošnjo, naj postavijo vse svoje moči v to, da nam pridobijo za ta namen kolikor mogoče obilne državne in deželne podpore in da pride prvi obrok teh podpor v državni in deželni proračun za l. 1904. Le tako se bode mogel cestni odbor nemudoma lotiti tega prevažnega dela.

Kakor se vidi, so se začele dosedanje žalostne razmere kanalskega okraja gledé cest nekoliko boljšati. Cesto iz Ročinja na Kambreško prevzel je cestni odbor v izvršitev; ceste ob Idriji in iz Vrhovlja dalje do Kambreškega se gradita, ker se je izjavil cestni odbor, da ju sprejme po izvršitvi v nadaljno oskrbovanje, kar je vlada že pred leti zahtevala, česar pa prejšnji cestni odbor ni hotel storiti. Cesta od Kambreškega do Srednjega se pridno gradi in preostaja samo le še cesta Kanal-Marija Celj do Britofa, kjer se bode združila z obmejno. V gospodarskem oziru posebno važna bode pa cestna mreža po banjski planoti. Cestni odbor jo je sprejel v nadi, da dobi za to veliko gradnjo potrebno podporo. Za cesto po desnem bregu da država 80%, dežela 10% in občina 10%. Ako dobi cestni odbor tudi za te ceste enake podpore, najeti bo moral okoli 70.000 K posojila tako, da bi imel s sedanjim dolgom vred 188.810 K skupnega dolga. Ako ga vrne potem amortizacije v 54 letih, plačal bo vsako leto 4500 K, kar bi znašalo vsako leto 11% doklado k davkom. Toda le, ako dobi cestni odbor to pomoč se mora lotiti tega dela z vnmom, zato pa je neobhodno potrebno, da se za to velike gospodarske podjetje vprizori skupna akcija v dež. in držav. zboru.

Nesreče. — V Gorenjivasi pri Kanalu ponesrečili so se nekateri delavci, ko so pri gradbi železnice razstreljevali skalovje. Kamenje je nekatere ranilo, vendar ne posebno nevarno. — Na cesti med Kanalom in Avčami udrila se je pot pod vozom nekega voznika. Voz in konji so šli pod cesto. Voznika in konje so rešili, voz pa se je popolnoma razdrobil.

Odprava telesnih kazni pri vojakih. — Cesarski odlok, priobčen v „Militärverordnungsblattu“, odpravlja s 15. novembrom t. l. vojaški disciplinarni kazni „privezanja“ in „vklepanja v okove“ toliko kakor samostojno kazen, kakor tudi poostrenje drugih disciplinarnih kazni v normalnem mirovnem stanju. Za izvrševanje ostalih disciplinarnih kazni izdal se je predpis, v katerem se odreja, da se iste ne smejo dogajati na zdravju škodljiv način. Odpravljen je pri poostrenih zaporih tudi post.

Zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. — Na utok dr. Gina Dompieri je upravno sodišče na Dunaju v sredo razsodilo, da so bile zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. „Piccolo“ v četrtek je prinesel vest, da se je raznesla po Trstu govorica, da bode sedanji tržaški mestni svet razpuščen. „Piccolo“ pristavlja seveda zopet, da je taka govorica popolnoma neumestna, češ, da nima razsodba upravnega sodišča nikake praktične veljave. „Edinost“ pa piše o ti priliki:

„Upravno sodišče je torej zadnje občinske volitve v Trstu proglasilo za neveljavne in nezakonite. Dolžnost vlade je sedaj, da to razsodbo upošteva in izvaja iz nje zahtevane konskence. Ako vlada tega ne stori, imeli bomo jeden nepobiten dokaz več, da je sama vlada tista, ki vzdržuje in hoče vzdrževati nadvladje židovsko-italijansko kamoristične in — irredentistične stranke v Trstu, dočim bi gotovo prišli v Trstu na površje patrijotični življi, ako bi jih vlada — avstrijska ne tiščala na tla. Mi nismo animozni proti vladajočji stranki radi tega, ker je ista irredentistična, o ne, ali vedno bomo najodločnejše nastopali proti absurdnosti, da vlada vzdržuje in redi v Trstu irredentistično stranko samo radi tega, da more z njeno pomočjo zatirati tukajšnjo slovenski življi. Ako bi imela irredentistična stranka med tržaškim prebivalstvom toliko zaslombe, da bi lahko brez vladne moči zmagovala, ne imeli bi proti njej ničesar, ali sramotno je toliko za vlado, kolikor za irredento, da potrebujeti mejsebojne moči. Sedaj je prišel trenotek, ko zadà vlada lahko smrtni udarec irredenti. Da vidimo, da li ima res še kaj resnosti in odločnosti!“

Po mnenju „Edinosti“ bi moralo tržaško namestništvo sedanji mestni svet tržaški razpustiti ter razpisati nove volitve.

Slovenska opera v Trstu. — Govori se, da namerava slovenska opera ljubljanska prirediti tu v Trstu nekaj slovenskih opernih predstav.

Politična razpoloženja v Trstu.

Fr. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica,
Tržaška ulica št. 17,

priporoča se slav. občinstvu za bližajoči
se „vseh vernih duš“ dan svojo

bogato zalogo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostitih
ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15
kron in više. V zalogi ima tudi razne kamenite
plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. Sprejema
in izdeluje vsa v kamnoseško stroko spadajoča
dela po prav zmernih cenah.

Priporočilo!

Josip Novič,

krojaški mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 21
(tik pošte)

prvo nadstropje,

se priporoča slavnemu ob-
činstvu, čast. duhovščini v
mestu in na deželi.

ROMANJEV KAVARJEV

in slav. občinstvu sploh
se priporoča v obisk

Kavarna „Central“

v Gorici na Travniku
(Piazza grande) tik
cerkve sv. Ignacija.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov
kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in
nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic,
kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti
in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno
za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane
sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih
drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša
za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno,
pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Ravnokar je izšla

v zalogi

J. Blasnikova nasl. v Ljubljani

VELIKA

PRATIKA

za prestopno leto

1904,

ki ima 366 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

Blasnikova „Velika Pratika“, ktero
izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, iz-
haja od svojega rojstva že čez sto let, je edinole
prava, starodavna „Pratika“, ktero je mnogo
let skrbno urejal rajni prvoboritelj Slovencev, dr. Janez
Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni
drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta
„Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot
uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej za-
htečajte vedno le Blasnikovo „Veliko
Pratiko“, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

„Vel. Pratika“ stane 24 v.

Narodna tiskarna

v Gorici,

ulica Vetturini h. št. 9,

priporoča

najmodnejše vizitnice
vsake velikosti.

Nar. tiskarna

izvršuje

vsa v tiskarsko stroko
spadajoča dela, kakor:
trgovske račune, kuver-
te s firmo, poročnice,
osmrtnice, vabila k ve-
selicam, plakate i. t. d.,
vse po tako nizkih ce-
nah, da se ne boji ni-
kake konkurence.

V zalogi ima

vsakovrstne tiskovine
za županstva, cerkvene
urade in razne druge.

Očarana

sem jako od lepote in
dobrote Tvoje obleke.
Kje vendar Ti kupuješ
tako krasno blago? Povej mi vendar!

v „Krojaški zadrugi“

Gosposka ulica šte. 7.

katera trdka ima največjo zalogo te vrste v Gorici.

Kako je li to mogoče, saj sem vendar čitala
v nekem listu, da nima „Krojaška zadruga“
nikakega blaga več.

Pojdi, pojdi in ne veruj vsake reči; prepričaj
se sama in iznenadena bodeš, ko zagledaš isto
založeno tako velikansko z blagom, da bodeš kar
strmela. Tu ti leži na razpolago izvanredna mno-
žina raznega blaga za vsaki spol, in za vsaki letni
čas, kakor krasne Zephyrje, batiste, perkal, svile,
Oxford, Pique, vsakovrstnega volnenega blaga, moško
sukno po vsakej ceni in izberi.

Tam dobiš bogato izber vsakovrstnega blaga, za neveste
jako veliko zalogo perila, kakor platna, Chiffon, prtenine,
hlačevine, volnene odeje, krovte, žepne rute itd. Tam dobiš
tudi vse blago prejšnjih sezon pod lastno ceno. Videla sem
tam tudi krasne vzorce že naročenega blaga za jesenski čas.

Na zahtevo se pošiljajo vzorci brezplačno. Cene so tako
nizke, da se je čuditi, seveda tudi stalne. Torej pridi in
poskusi, in gotovo boš zadovoljna!

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča tovarna stolov

Fr. Švigelj,

na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini,
imejteljem in predstojnikom zavodov in
šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravna-
teljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpežno izvršene

stole, fotelje, vrtno stole, gu-
galnike, naslonjače itd. itd.

po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno li-
kano ali v naravni boji imitirano. — Največja izbira
stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na
željo pošlje trdka najnovejšo obširno ceniko z nad
800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene,
franko. — Naročalcem na debelo znaten popust.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in
grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za
seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, lu-
ščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje
rope, mline za goljanje, kotle za kuhanje klate, se-
salke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih
cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo:
medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konop-
ljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva,
škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izde-
lovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo,
kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za
živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namiz-
ne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo,
železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja
in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kle-
parje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse šte. 12.

ška policija aretirala v torek, zaprla so tudi učitelja Angelja Scocehija in Alda Gregota. Policija jim je preiskala stanovanje in pobrala mnogo spisov in knjig ter jih odnesla s seboj. Zadnjemu je odnesla tudi spise, katere je imel v miznici v šoli in ga v šoli prijel.

56044 vreč kave je dospelo v torek v tržaško pristanišče iz Santos, Rio Janeiro z Lloydovim parnikom „Istria“. Kava je namenjena za tržaški trg.

Resolucije, vzprejete na vseslovenskem odvetniškem v Ljubljani. — Na predlog g. dr. Hrašova so bile soglasno sprejete naslednje resolucije:

Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati iz vseh pokrajin c. kr. višjih deželnih sodišč v Gradcu in Trstu so se, zbrani na shodu in Ljubljani dne 25. oktobra 1903. leta iznova posvetovali o položaju, v katerem se nahaja slovenski narod z ozirom na vprašanje enakopravnosti njegovega jezika pri raznih javnih, zlasti pa sodnih uradih, ter prišli na podlagi podrobnih in zanesljivih poročil do naslednjih sklepov:

1. Obžalovati morajo, da peticije, katere so bili na podlagi sklepov v Ljubljani z dne 17. julija 1898. kmalu potem c. kr. ministerstvu za notranje stvari, za justico, nadalje za finance in trgovino izročili in v katerih so bile natančno popisane neštete krivice doslednega zapostavljanja slovenskega jezika, kakor tudi pripomočki, da bi se tem krivicam lahko v okom prišlo — niso imele doslej skoraj nikakega vspeha.

2. Ogorčenjem morajo temveč konstatovati, da so se razmere, proti katerim so bile zgoraj omenjene peticije naperjene, celo poslabšale v nekaterih pokrajinah, tako posebno na Spodnjem Štajerskem, kjer je grajani sistem z doslednim nameščanjem nemških in slovensčine navadno nezmožnih uradnikov skoraj onemogočil praktično slovensko uradovanje, dalje v Istri in na Koroškem, kjer se je zraven tega v zadnjem času začela še celo teoretično zanikati pravica, rabiti slovenski jezik pri sodiščih. Dandanes se višja oblastva in ministerstvo ne ozirajo več na sposobnosti in zmožnosti, marveč le na politično mišljenje prošnikov.

3. Slovenski odvetniki, v svesti si, da so prisegli čuvati zakone, morajo torej iznova protestovati zoper to, da se slovenskemu narodu še vedno kratki po ustavi in drugih zakonih zajamčena enakopravnost v uradih, da se vedoma prezirajo celo jezikovne navedbe, ki so bile za sicer nepopolno uresničenje jednako-pravnosti izdane in da se to uresničenje celo očitno onemogočuje z nameščanjem slovensčine nezmožnih in njej neprijaznih javnih organov med Slovenci.

4. Posebej izražajo svoje začudenje, da se vzlic obljubam c. kr. justičnega ministerstva še sedaj in sicer edino-le za slovenski jezik ne izvršuje staro zakonito določilo § 27., patenta z dne 7. avgusta 1850, drž. zak. št. 325, po katerem je c. kr. najvišje sodišče zavezano, da svojo odločbo z razlogi vred izda tudi v tistem jeziku, v katerem se je razpravljalo že na prvi istanci. Istotako izražajo svoje posebno začudenje, da c. kr. višje deželno sodišče v Gradcu tudi v čisto slovenskih pravnih sporih še vedno proglašajo ter izdajajo svoje odločbe edinole v nemškem jeziku, odnosno jih zaukazuje protivno § 215. sodnega pravilnika prevajati po prvih instancah.

5. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati protestujejo proti slovenskim kurzom v Gradcu, Celovcu, Celju in v Mariboru, ki nimajo drugega namena, kakor vzgajati nemško misleče uradništvo, katero naj preplavi slovenske dele štajerske in koroške dežele, ki naj iztisne slovenski naraščaj, katerih namen je na kratko pospeševati germanizacijo v teh deželah.

6. Jezikovna naredba predsednika grofa Gleispacha, vsled katere se morajo zapisniki o prilikah zasliševanja strank delati v slovenskem jeziku, kadar so te samo slovenskega jezika zmožne, naravnost nasprotuje postavno zajamčeni enakopravnosti slovenskega jezika, ker se sme v slovenskih deželah vsak Slovenec posluževati svojega jezika in ima tudi pravico zahtevati, da se njegove izjave v istem jeziku zapisujejo, kakor sme zahtevati slovensko rešitev pismenih predlogov.

7. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati pričakujejo tudi od vseh slovenskih in slovanskih poslancev, da bodo brez izjeme in takoj se lotili uresničenja vseh danes izrečenih želj in zahtev z vsemi sredstvi ter da bodo to smatrali nepogojno za prvo svoje delo, ker sedaj res ni važnejšega vprašanja, v kolikor se ista tičejo skupnih naših narodnih razmer. Njihovo geslo naj bodi: Gleispach, proč iz Gradca!

8. Slovenski odvetniki in odvetniški

pravnost slovenskega jezika v uradih po vseh slovenskih krajih, zlasti tudi na Koroškem, z vsemi zakonito dopustnimi sredstvi, in to v interesu dobre uprave sploh in zdravega pravosodja posebej.

9. Ti sklepi se naznanijo c. kr. ministerstvu za notranje stvari, za justico, finance in trgovino, predsedstvu c. kr. najvišjega sodišča, predsedštvoma c. kr. deželnih višjih sodišč v Gradcu in Trstu in vsem slovenskim državnim poslancem.

Res. lepe razmere. — V Ljubljani sta pred nekoliko dnevi napadla dva vojaka 27. pešpolka g. knjigovodjo Gabra. Priče, ki so opazovala ta napad pravijo, da je korporal, ki je stal na straži pred častniškim stanovanjem nove vojašnice klical napadalecema: „Haut ihn nieder den krainerischen Hund“ ter pustil mirno iti v vojašnico napadalec, ko sta izvršila svoje delo. Dognalo se je tudi, da so se tedaj, ko je g. Gaber klical na pomoč, odprla okna, kjer ima moštvo, ki ima oskrbovati stražo svoje prostore, in da je moštvo klicalo napadalecema, naj pobijeta g. Gabra. Korporal se imenuje Ulich in noče povedati imen omenjenih dveh vojakov. Polkovnik je dal korporala zapreti in vrši se sedaj stroga preiskava.

Kolera med perutnino. — V Ljubljani je poginilo na kolero več iz Karlovca pripeljanih puranov in tudi mnogo domače perutnine.

Spremenjeni kazni. — Cesar je spremenil bivšemu uredniku „Slovenca“ v Ljubljani, g. dr. Lampetu, 6 mesečni zapor na 2000 K globe in Ivanu Rakovcu enomesečni zapor v 300 K globe.

Ustanovni shod „Družbe treznosti“. — Ustanovni shod „Družbe treznosti“, ki se je vršil v ponedeljek v knezoškofjski palači v Ljubljani, obnesel se je prav dobro. Udeležba je bila zadovoljiva. Sprejati v dvorani je visela bogato okrašena slika škofa Friderika Baraga. Gosp. posl. Povše je pozdravil shod z vznešenimi besedami. Zelo lepo je govoril župnik Trunk. Jako zanimiv pa je bil tudi govor gosp. dr. Breclja, istotako govor dr. Kreka. Debata je bila jako živahna. Milost. knezoškof ljubljanski bil je ves čas navzoč.

Družinska Pratika za l. 1904. — Izšla je v Ljubljani v „Katoliški tiskarni“ pravilna družinska pratika za l. 1904., katero priporočamo našim kmetovalcem prav toplo. Cena je 12 kr. ali 24 vin.

Avstrija in Ogrska. — Gospod Sirk v Ljubljani je bil kaznovan, ker se je pri kontrolnem shodu oglašil s slovenskim „Tukaj!“ Iz čeških listov pa posnemamo, da se je neki vojak oglašil z madjarskim „Jelen!“ in ni se mu zgodilo nič.

Slovenski kurz pri okrožnih sodiščih v Celju in Mariboru. — Graško nadsodišče je ustanovilo že pred nekaj časom na okrožnih sodiščih v Mariboru in v Celju slovenske kurze za nemške avskultante. S tem hoče graško nadsodišče na jako prefrigan način preplaviti spodnještajerska sodišča z nemškimi sodnimi uradniki in tako odpraviti slovensko uradovanje na imenovanih sodiščih. Na teh kurzi se nemški avskultanti prav malo ali tudi celo nič ne nauče slovensčine, vendar pa vdobijo spričevala, da so zmožni slovenskega jezika in s tem je formalno opravičeno kvalificiranje takih avskultantov za sodne službe v slovenskih okrajih. Takih avskultantov, ki obiskujejo omenjene kurze, dobivajo celo nagrade. Vse to ni nič drugega nego prikrit maneuver, s katerim se hoče Spodnja Štajerska germanizirati. Poklicani slovenski činitelji bi morali odločno nastopiti proti tem kurzom.

Na prvem rednem običnem zboru kat. akad. društva „Zarja“ v Gradcu se je volil sledeči odbor: predsednik: phil. Anton Detela; podpredsednik: phil. Anton Rabuza; tajnik: tech. Rudolf Podkrajšek; blagajnik: phil. Karol Dermastia; gospodar: phil. Franc Wisintin.

Razpis nagrade. — Odbor dijaškega umetniškega društva „Vesne“ na Dunaju, razpisuje K 52.— nagrade za šestero najboljših umetniških razglednic. Ta nagrada se razdeli tako, da se izplača za najboljši načrt K 20.—, ostalih K 32.— se razdeli v primerno manjših svotah med ostalih pet načrtov; 2. Gledé snovi ne stavi odbor nikakih mej, zahteva pa, da se izdelajo slike v slovenskem ali hrvaškem narodnem duhu; 3. Načrti v 2-kratni veličini navadne dopisnice naj bodo izdelani v priprosti moderni tehniki v treh barvah, vstevši barvo papirja; 4. Pravico konkuriranja imajo le redni in izredni člani društva „Vesne“ na Dunaju (Reden član more postati vsak dijak

izredni člani postanejo vsi oni dijaki upod. umetnosti, ki žive izven Dunaja. Ti plačajo vstopnine in semestralnega prispevka po K 1.—; 5. Vsi načrti naj se pošljejo frankovani do 21. listopada na društveni naslov: III. Rennweg No 1., Richter-Restaurator. — Vsak umetnik naj priloži svoje ime in imena zunanjih razglednic, katerih število je neomejeno, v zaprti koverti.

V odbor dijaškega umetniškega društva „Vesne“ na Dunaju so izvoljeni: gg. Aleksander Šantel, predsednik; Franjo Baučič, podpredsednik; Svetoslav M. Peruzzi, slovenski tajnik; Tomislav Križman, hrvaški tajnik; Vilko Sever, blagajnik; Ivan Meštrović, arhivar; Ante Gaber, namestnik. Preglednika sta gg. Makso Gaspari in Marko Rašica.

„Slavisches Echo“. — Na Dunaju začne te dni zopet izhajati l. 1900 ustanovljen list „Slavisches Echo“. Program ostane stari in hoče torej list i nadalje zagovarjati narodna in historična prava vseh slovanskih narodov Avstro-Ogrske, kakor tudi njih kulturne in ekonomske interese. List se bode bavil tudi s socialnim vprašanjem. Pa tudi z zunanjo politiko se bode bavil ta list, posebno z ozirom na izvenavstrijske Slované. Letos izidejo tri številke tega lista. Prihodnje leto pa bode izhajal „Slavisches Echo“ dvakrat na mesec. Cena listu bode za prihodnje leto za celo leto 8 K. Za letošnje tri številke pa znaša cena jedno krono. Urednik in izdajatelj lista je naš rojak g. Fran Podgornik. Naslov: Dunaj X Lustkandlgasse 32.

„Slaveni i pape“. — Pod tem naslovom je izšlo te dni učeno delo, katero je spisal v italijanskem jeziku dr. Ivan Marković, a je je na hrvaški jezik prevlel Petar Perković. V tem delu so opisane razmere papežev do slovanskih narodov. To delo se lahko dobi v Zagrebu v Dionički tiskarni in stane 4 K 50 v.

Nesreča pri vojaških vajah. — V torek se je zgodila v Korneuburgu velika nesreča. Nekemu vojaku se je izprožila puška. En vojak je ustrelen, eden težko ranjen, pri nekem stotniku je krogla priletela na vojaško svetinjo in odskočila. Na ta način je bil rešen stotnik smrti.

Od služkinje napadena in težko poškodovana. — Ko je v petek oproga polkovnega zdravnika v Gradcu karala svojo 40 do 50 let staro služkinjo Klementino Schwegel, zgrabila je ta lonček vrelega mleka ter ga ji zlila po prsih, tako, da je gospa na prsih močno opečena. Na to je zgrabila gospodinja za vrat, ter jo bila z lončkom po čelu in ko ji je ta padel na tla, z v bližini stoječim dežnikom. Ko se je gospej posrečilo odpreti predsobo in poklicati na pomoč zbežala je hudobna dekla.

Odprava službenih kavej. — „Wiener Zeitung“ objavlja zakon od 18. julija 1903., tičeč se odprave službenih kavej.

Popravljen nos. — Na Dunaju živi neki gledališki igravec, ki je imel grd in okoren nos. Te dni pa si ga je dal popraviti. Popravil mu ga je zdravnik dr. Gersuny. Odrezal je namreč od nosa kar ga je kvarilo in dodal mu to, kar ga je polepšalo. Operacija se je izvršeno spo nesla in gledališki igravec ima zdaj nos, odgovarjajoč vsem zahtevam nosne lepote.

Kako se plačuje evropske vladarje. — Novine so izračunale, koliko plače prejmejo evropski vladarji za vsako minuto svojega delovanja. Recimo, da rabijo za odpravo državnega posla vsak dan šest ur, tedaj dobiva za eno minuto delovanja: ruski car 405 kron, avstrijski cesar 175, laški kralj 108, nemški cesar 88, angleški kralj 75, španski kralj 72, švedski kralj 48, belgijski kralj 24, francoski predsednik 9, rumunski, grški in srbski kralj 8 kron.

Štrajk grobokopov. — V Bünsdorfu na Nemškem so pričeli še celo grobokopi stavkati. Zahtevali so od cerkvene načelnika povišanje plače. Ker smrt ne štrajka, morali so se Bünsdorferji vdati in njim povišati plače.

Čudovito deževanje kamenja. — Že nekaj dni padajo točno ob 7. uri v III. okraju v Budimpešti pest debeli kamni na dvorišče neke tamošnje hiše. Vse šipe so pobite, streha razbita, toda deževanje kamnja ne preneha. Vsi ljudje so zapustili „začarano“ hišo. Policija takrekoč oblega sosedne hiše, ker misli, da to povzročajo kaki zločinci.

Velikansko iznajdbo, s katero se lahko električno moč brez žične zveze prenese na velike daljave in ž njo goni zrakoplove, ladije itd. je iznašel španski inženir Forbes Queveda.

vlada odstopila nekemu avstrijskemu društvu nekaj sveta, na katerem se sežida katoliška cerkev in se v nji napravi kip naše umorjene cesarice Elizabete.

Pijana živina. — V holandski va Stölln se je napila živina špirta, ki je po naključju prišel med pičo. Pijane krave so razgrajale po hlevu in se niso pustile molsti. Še divjeje so se vedli voli. Vlačili so namreč pluge in hlapce po polju, tako da so nekateri hlapci težko ranjeni. Drugi dan je imela vsa živina „mačka“.

Nov krompir. — Ravnatelj kolonijskega zavoda v Marziju, prof. Heckel, je napravil posrečene poskuse, kako se pri nas prideluje krompir, ki so ga dosedaj imeli le v močvirnatih pokrajinah v Urugvaju. Ta krompir ima več prednosti pred dosedaj znanimi vrstami. Rodi tudi v takó mokrotni zemlji, in sicer ni za nobene druge nasade, spomladni mrz mu ne škoduje, tudi ga je treba le enkrat vsaditi, potem pa se plodi iz korenin, ki ostanejo v zemlji. V ta namen je treba le vsako leto njivo pognojiti in preorati. Stebljovje raste in zeleni pozne jeseni ter se lahko kosi za klaj živini, ne da bi sad v zemlji zaradi tega trpel. Ta krompir ne gnije ter se ga splo ne primejo krompirjeve bolezni, tu podgane ga ne objedajo. To pa zares tega ne, ker ima — grenak okus. Toda poskusom na Francozskem se bo skoraj gotovo posrečilo, da mu odpravijo grenkobo. Že sedaj ga rade jedo nekatere domače živali, posebno perutnina. Krompirjevo cvetje diši kakor jazmin.

Koliko je židov na svetu. — Varšavski židovski časopis „Israelita“ prinesel statistiko o židih. Iz iste je razvidno, da živi v Evropi 8.526.280 židov in sicer na Ruskem 5.082.343, v Avstriji 1.994.378, na Nemškem 590.000, na Rumunskem 259.015, na Angleški 179.000, na Nizozemskem 163.988, na Francozskem 86.000, v Italiji 47.000, na Bolgarskem 28.307, v Švici 12.551, Belgiji 12.000 i. t. d. V Aziji jih živ 358.682, v Afriki 368.333, v Ameriki 1.169.886 in v Avstraliji 16.975. Na celnem svetu je tedaj 10.439.250 židov.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka« mestne lekarne v Zagrebu Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč zdravim pa v odvrtitev boleznij. Zato pa opazujemo p. n. gr. čitatelje na današnji oglašitvi »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Mlekarska zadruga v Črničah,

ki je otvorila v ulici Morelli št. 5 svojo prodajalnico mleka priporoča se našim mestnim rojakinjam.

Prodaja se pristno, sveže, ne posneto mleko po 20 vin. liter, posneto po 10 vin. liter. — Smetana sladka po 1 K, kislja po 80 vin. liter. Namizno maslo (specjaliteta) po 2 K 80 vin. kg. Prodajalnica je ves dan odprta. Mleko se postavlja na željo tudi na dom. Večim odjemalcem dajejo se primerni popusti!

Razglas.

Zadnji živinski semenj v Cerknem v tekočem letu je v sredo dne 4. novembra.

Županstvo Cerkno,
dne 28. oktobra 1903.

A. Kosmač,
župan.

Anton Pucelj
— brivec —
priporoča svoji dve brivnici
na Travniku 21,
in
na Stolnem trgu 2.
— Postrežba točna. —